

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kato. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Čestit Božič!

„Glej, vse prenovim!“ Te svetopisemske besede je v celoti izpolnil Sin božji, ki je bil v Betlehemu porojen na svet v človeški obliki, kot ljubko Božje dete. Prenovil je obličje zemlje s tem, da je preustvaril duha in srce v sponah stokajočega človeštva. Laž in zmeta se je morala umakniti resici, greh in strast sta naravnala prostor čednosti, okrutno samoljubje se je moralo udati ljubezni do bližnjega. Tako so se tudi ublažile vezi, ki spajajo človeka s človekom in ljudi v raznolike družbe.

Prenoviti vse v Kristusu je geslo Kristusovega namestnika Pija X. Tej veliki ideji je posvečen ves trud, ves napor, vse trpljenje Petrovega naslednika.

Pravzaprav mora vsaka v resnici demokratska, za ljudski in človeški blagor resnično vneta stranka imeti slično geslo, čeprav ga morda ne izraža s tako izrazitimi besedami.

Vse družabno življenje, vsako pravo razmerje človeka do človeka, temelji na pravičnosti in ljubezni — torej na Kristusovih zapovedih in čednostih. Vsako stremenje po ozdravljenju družabnih razmer je torej v svoji korenini stremenje po prenovljenju v Kristusu.

Naše spodnještajersko slovensko ljudstvo je že od nekdanj globoko in iskreno vdano Kristusu in njegovi cerkvi. Tako ljudstvo ne more biti dovzetno za nauke liberalizma, ki je največji nasprotnik vsakega prenovljenja v Kristusu.

Naš narod ne smatra Kristusove vere kot nekako osebno zahtevo, ki nima z javnostjo nič opraviti, temveč kot resnično življensko načelo, katero izvaja na vseh poljih javnega življenja.

Od dne do dne se utrja, razširja in poživilja to istinito krščansko prepričanje po vseh krajih naše lepe domovine. Naša stranka si sme pripisati precejšnji del zasluge, da naše slovensko ljudstvo obvladuje načelo Kristusa Boga-človeka.

Zato ob teh lepih praznikih iskreno prosimo, naj Božje dete najbogaše blagoslovi to dobro, svojemu Izveličarju od srca vdano slovensko ljudstvo.

Svojim naročnikom, dopisnikom, bralcem in vsem somišljenikom želimo vesele in blagoslovljene božične praznike!

PODLISTEK

Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!

(Bog na povestica S. J. Ivan Vu.)

Zunaj majhnega, a ličnega trga L. stala je pred šestimi leti na vznožju majhnega hribočka majhna revna hišica, katere sledovi se še dandanes vidijo. Svoje dni je bila ta hišica lastnina stare vdove Lipovnice in njene nadebudne lepe in vesele hčerke Lenčike. „Lepa in vesela Lenčika!“ Tako je imenovalo ljudstvo revno deklico; in ona je bila tudi lepa in vesela — rekel bi najlepša daleč okrog. In ako si vstopil v hišo, se nisi mogel načuditi leoti in snažnosti v hiši, vse je bilo v najlepšem redu. Ker je bila Lenčika sama lepa, hotela je tudi, da je bilo v njenem stanovanju in okoli njega vse v redu, vse lepo. Pa radi tega se dekletu ni prevzelo, ravno nasprotno; akoravno zmornost vesela in jasnega obraza, čislala je dekliško sramežljivost in nedolžnost. Pa ker ni mzemljanom ni usojeno, da bi bili vedno srečni in veseli, tako je bilo tudi pri veseli Lenčiki. Kaj se je zgodilo? Ljudje so stikali glave in poizvedovali, kaj da je, da je tako bleda in zajokana. Stare ženiče so kazale s prstom za njo in se ji posmehovale. Boli jezične so pa opravljale, češ: „Neumno deklet! Kako si je moglo misliti, da jo bo ta bog-či pekarški mojster peljal kot nevesto pred oltar in potem kot ženo v njegovo lepo, veliko hišo sredi trga?! Kaj še! Take vr-

Božič Slovanov.

Nemška politika v Avstriji ima letos žalosten božič.

Češki kmečki poslanci so dne 14. decembra začeli zopet z obstrukcijo proti sedanji vladi. Slovenski poslanci pa, ki so izvoljeni na katoliško-narodnem programu, so jih krepko podpirali. Liberalni poslanci pa so igrali kakor vedno, zelo žalostno vlogo. Proti vladi odločno nastopiti, tega si niso upali, svojim tovarišem pa zopet za hrbet, tega sedaj niso mogli. Zato so delali, kakor delajo vsi bojazljivi in nerabni ljudje: vojskovajo se s jezikom. Širili so novice, da ni sporazumljenja med češkimi in slovenskimi poslanci, da je celo v Slovenskem klubu nečedinost, in druge take čenče. Toda vse zaman. Naši poslanci so se vojskovali naprej.

Od 14. decembra naprej je trajala noč in dan seja. Poslanci so si napravili ležišča po zofah in postolih ter v zbornici prebili noči. Slovanski klub je bil razdeljen: polovica je imela obstrukcijsko službo, druga polovica je med tem lahko počivala. Češki poslanci so oskrbovali govore. Po 6 do 8 ur je govoril en poslanec, tovariš Kotlarž celo 13 ur. Nemci so radi tega noč in dan hoteli sejo, da bi češko-slovenske poslance izmučili, vendar je bil to prazen up, in že so mislili, kako priti vendar do častnega sklepa te velikanske dolge seje. V tem so Čehi in Slovenci prišli z novim načrtom!

Vlada bi se bila že večkrat rajda udala opravičenim željam Slovanov, a vedno se je bala nemške obstrukcije v državnem zboru. Če že mora biti obstrukcija, ljubša mi je slovanska, nego nemška, tako je dosedaj mislila in govorila vsaka vlada. Obstrukcija nemških poslancev najče namreč mnogo odmeva, osobito na Dunaju, in visoki gospodje so zelo občutljivi, če se vrše nemiri po dunajskih ulicah.

Vse nemštvo cele Avstrije je zabavljalo sedaj na obstrukcijo in jo obsojalo. In ta mržnja Nemcev proti obstrukciji se je morala sedaj takoj izriniti! Samo sedaj se je dala iz državnega zbora izriniti obstrukcija, ki je bila najhujše orožje, ako je prišlo v nemške roke, in v tej roki so se tega orožja vlade najbolj bale. Zato pa je dne 18. decembra naš slovenski poslanec dr. Krek prinesel nujni predlog, naj se postava o opravičniku tako spremeni, da boče v bodoče vsaka obstrukcija nemogoča. Cela zbornica je osupnila! Nemci so se spogledali in vprašali: Kaj pa hočejo Slovenci? In nekateri Nemci so takoj spoznali

nevarnost, ker niso bili za predlog dr. Kreka, ker so uvideli, da je s tem za bodoče tudi nemška obstrukcija nemogoča. Toda mnogi, ki so prej tako ostro obsodili obstrukcijo, niso mogli več nazaj, in na ta način je bil dr. Krekov predlog, nekoliko spremenjen po dr. Kramaržu, sprejet. V nedeljo jutraj ob 1. uri po polnoči se je končala seja, ki je trajala nepretrgoma 86 ur.

Nemci so se vjeli v past. Dali so si vrv okoli vratu, njihovo žuganje z obstrukcijo, s kojim so sedaj mnogo dosegli, je postalo nemogoče. S tem pa je dobila tudi vsaka vlada prostejše roke ter bo lahko delala politiko, kakor jo zahteva pravica in večina avstrijskega prebivalstva. Pravica in večina pa sta v Avstriji pri Slovanih. Zadnja nedelja bo v politiki avstrijskih Slovanov začetek nove dobe.

Slovani lahko letos z veseljem obhajajo božič.

Občni zbor S. K. S. Z.

Leto se bliža svojemu koncu in vsak dela sedaj računski zaključek. Tudi S. K. S. Z. je za lino nedeljo naredila bilanco čez svoje delovanje v letu 1909; upravičeni smo izjaviti, da je to leto krepko napredovalo, kakor se to razvidi iz predloženega poročila.

Občni zbor, ki se je vršil pretečeno nedeljo v Šmarju v prostorih gospoda Habana, je otvoril in vodil podpredsednik Zveze, g. dr. Hohnjec. Uvodoma je orisal hude boje naših poslancev na Dunaju za pravice slovenskega naroda ter označil razmerje med S. K. Z. in S. K. S. Z. Za tem je posebno poudarjal potrebo izobrazbe ter razlagal njeno bistvo in njene zunanje znake. S. K. Z. skrbi za političen in gospodarski napredek našega naroda, S. K. S. Z. pa polaga trdni temelj temu napredku s tem, da razširja vsepovedi ter povzdiga vsestransko in pravo ljudsko izobrazbo. Svojo nalogo je S. K. S. Z. dobro izvršila. Pod svojim okriljem ima sedaj 120 društev, katere z neznatnimi izjemami vrlo delujejo in do čisto napredujejo. Da bi spoznala Zveza stanje svojih članic, je istim poslala statistične formularje, katere je izpolnjevale vrnilo 85 društev. Po teh podatkih ima omenjenih 85 društev članov: 6701, dohodkov 15.368 kron, 76 vin.; stroškov 14.244 kron 45 vin.; knjig 31.837. Priredilo se je 315 predavanj in 154 veselje. Prepotrebnih mladeniških Zvez je 25, dekliških pa 20. Iz teh števil je razvidno stanje, delovanje in napredovanje naših društev. Bodril in k uspešnemu delovanju navduševal pa je ta društva osrednji odbor v Mariboru, ki je

ste deklet ima človek nekaj časa rad, da bi se pa s katero poročil, ni bilo še nikoli slišati.“ Tako so govorile ženiče in se razšle.

Mladi, bogati pek Hrastnik je prevzel po očetovi smrti pekarški obrt. Zaljubljen je v lepo Lenčiko, in ona seveda tudi — kdo pa bi zameril, mlademu, lepemu dekletu — v njega. On ji je obljubil, da jo vzame za ženo. Oba sta plavala nekaj časa v rajskem veselju v nedolžni ljubezni, dokler niso posegli ostrizenski jeziki vmes, ki so črnili ubogo deklico Hostniku, kjer so le mogli. Neizkušeni in nekoliko tudi nagli mladenič jim je le prerad verjel in se je začel ogibati svoje neveste. To še ni bilo najhujše. Začel se je tudi on posmehovati njeni lahkomiselnosti, da se je dala tako hitro vjeti.

Tako je prišel božič. Vse je hitelo v cerkev, počastiti novorojenega Odrešenika; in tudi Lenčica ni zaostala. Vneto je molila, da bi zadobila zopet notranji mir, ter kakor zamaknjena gledala na veliki oltar, kjer je daroval častiti gospod župnik najsvetejšo daritev. Niti slutila ni, da tam od enega stolov, ravno njej nasprotno opazujeta dve moški očesi njeno blede obličje. Najprej je pošiljal skrivne poglede, potem pa, kakor bi preskuševal in opazoval, in nato se uvrstijo pogledi za pogledom, kot bi izražali ti pogledi notranjo radost. „Sveti Bog! kako je bleda,“ šenečejo njegove ustnice. „Pa lepša je postala! — Franc, to bi bilo vendar deklet za te; in kako me je ljubila! Lepše ne najdem nikjer! Škoda, da je ta' o uboga!“

Ko Hrastniku, kakor je že cenjeni čitatelj ugnil, da je to ta mladenič, take misli rojijo po glavi, se

srečata njuna pogleda. Mladenič se zdrzne. „Sveti Bog! Kakšen je bil ta pogled? Kako globoka žalost je odsevala od njega! Někako tiho trpljenje in tožba leži v teh očeh.“

Sedaj se zasliši od oltarja sem zveneči, v srce segajoči glas mašnika: „Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!“

Enako železni roki primejo te besede prsi mladeniča. Kako je ravnal on z ubogo Lenčico in koliko bridkih ur ji je prizadel; vse to ni bilo v čast božjo, ne mir človeku, kateremu ga je ukradel. Z dvojno silo mu bije srce, ko se spomni na pretečene dneve. Osramoten poslušaja besede župnika, vsa kri mu sili v obraz, in zopet se srečata pogleda. In njen pogled, tako mil, tako proseč, da mu je šel v dno duše. V hipu je storil trden sklep.

„Sveta nebesa,“ reče sam pri sebi; ko bi jo mogel razvedriti, jo potolažiti. To bi bilo v čast božjo in njej k m'ru. Tudi meni bi bilo k m'ru in veselju!“ Te in enake misli so mu rojile po glavi.

Sveto opravilo je minulo. Ljudje vro iz cerkve in tudi Lenčika in Franc ne ostaneta za njimi. Zunaj se pridruži Franc k dekletu, jo pozdravi ter jo prime pred vsemi ljudmi za roko.

Njen blede obraz oltije rudečica in po celem životu se tresse.

„Lenčika, odpusti!“ ji je nežno šepetal. „Odrešenik je prišel danes na svet ter je prinesel mir in srečo ljudem — tudi meni, Lenika! — in tudi tebi — da, tudi tebi. Nič ne žaluj, ti si moja nevesta in mo-

imel v to svrhu 13 rednih sej in eden izredni občni zbor. Zveza je vedno ostala z društvu v stiku, jim pošiljala okrožnice, navdila, nasvete itd. Veliko število njenih tiskanih pisem v letu 1909, namreč 2349, glasno pričča, da si je bila vedno v svesti svoje naloge. V ljudsko-izobraževalne namene priredila je letos 8 socialnih tečajev, in sicer v sledečih krajih: Sv. Križ pri Slatini, Velika Nedelja, Slovenska Bistrica, Ljutomer, Šoštanj, Ptuj, Brežice in Braslovče. Vsi ti tečaji so bili prav lepo obiskani, bili so res prave šole, ne samo za mladino, ampak tudi za odrasle. Kar se tiče stanja Zvezine blagajne, je isto naslednje: dohodkov 6686 kron 49 vin., stroškov 4131 kron 93 v., preostane 2555 kron 56 vin., katere bo zopet v prihodnjem letu uporabljala za svoje koristne naprave.

Velik del njenega delovanja je bil namenjen narodni obrambi. Obdržati to, kar imamo, in če mogoče, še pridobiti, kar smo izgubili, je bilo nje geslo v tem oziru. Stopila je v zvezo s posameznimi hišami, jim pošiljala časnike in knjige, jih vedno vzpodbujala; danes stoji na ta način v stiku z 277 rodbinami na jezikovni meji, katerih število pa hoče še pomnožiti. Veliko važnost polaga tudi na obmejne knjižnice, katerih sedaj vzdržuje, oziroma podpira 16, in v katerih je 744 njenih knjig. Razumljivo je vsakemu, da vse to in še druge naprave stanejo veliko denarja. Da pokrije svoje stroške, je poleg osrednjega obmejnega sklada v Ljubljani ustanovila lastni obmejni sklad; izdala je koleke in računke listke, da tako vsaj deloma poravnata te velike izdatke. Stanje tega sklada je naslednje: preostalo od leta 1908 324 kron; leta 1909 se je nabralo 184 kron 3 vin.; skupiček od obmejnega kolka 1353 kron 22 vin.; skupiček od računskih listov 195 kron 20 vin.; skupno 2156 kron 45 vin. dohodkov. Stroškov, med katerimi zavzamejo podpore raznim društvom ob jezikovni meji, podpore društvenim domom, prispevki za božičnice itd. glavno mesto, je bilo skupno 1579 kron; ostane torej še v tem skladu 577 kron 45 vin. Naš obmejni kolek se je vsepovsod zelo priljubil in se ga je dosedaj razprodalo 161 tisoč komadov; letos se ga je prodalo okoli 141.000 komadov. Računskih listkov se je razpečalo 7337 komadov.

Rodoljubi naj ne pozabijo, da je njihova narodna dolžnost, kolekovača pisma in dopisnice z narodnim kolkom.

Mariborski odbor se je vedno močno trudil, da je, če je le bilo mogoče, vstregel želji po govornikih. Osobito skrbi za predavanja v Studencih pri Mariboru in v Leitersbergu. Zelo uspešno deluje tudi naša ljudska knjižnica, ki ima sedaj čez 230 izposojevalcev ter je leta 1909 izposodila 2320 knjig.

Z mirno vestjo izjavljamo, da smo resno in marljivo delali. To bomo storili tudi v prihodnjem letu. Saj se gre tukaj za napredek slovenskega naroda, za katerega smo pripravljani storiti vse in žrtvovati.

Navzoči so to poročilo z velikim zanimanjem poslušali ter ob koncu z živahnim ploskanjem in odobravanjem izrazili svojo zadovoljnost. Za dr. Hohnjecem je govoril predsednik Z. S. M., Franc Žebot; njegov govor prinašamo v „Mladinskem Vestniku“.

Nato se je na predlog gospoda kaplana Sinka izvolil sledeči odbor: Predsednik: dr. Anton Korošec; podpredsednik: dr. J. Hohnjec; odborniki: dr. Franc Kovačič, dr. Karol Verstovšek, dr. Anton Jerovšek, župnik Evald Vračko; knjižničar: profesor Ivan Kociper; Ferdo Leskovar, tajnik; dr. Franc Lukman, Franc Žebot, Franc Gomilšek; Vincenc Žolgar, blagajnik. Namestniki: dr. Anton Medved, Ivan Gorišek, Franc Spindler, Vladimir Pušenjak. Računski pregledovalca: Alojz Haubenreich, Anton Tkavec.

raš biti moja žena. Še danes greva k gospodu župniku!

„Franc!“ vsklikne glasno presenečeno dekle ter se oklene njegove roke. Pogleda mu globoko v oči, kot bi hotela brati, ali govori resnico, ali se zopet šali. Pa iz njegovih oči sije miloba in radost.

„Da, Lenčika, še danes!“ je ponovil glasno in odločno.

Zopet je občutil, kako se trese njegovo telo. Vroče solze radosti in ljubezni močile so njeno blede lepo obličje. Tudi njegove oči bile so mokre. Tako nekako mehko mu je bilo pri srcu, kakor še nikoli ne, in zdelo se mu je, kot bi v tem trenutku se naselil v njegovem srcu mir, katerega je danes prinesel Odrešenik. Okoli sebe sliši govoriti ljudstvo, sliši kliče; njemu pa se je dozdevalo, kot bi se ti glasovi združevali k veličastnemu petju angeljev: „Čast Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji!“

Sv. Lenart v Slov. gor.

Poskočnica za Silvestrov večer 1909. — (Po napevu „Hopsass Peter“.)

Nemec v Šent. Lenartu skoro nič ni,
Pač pa nemškutarjev vse mrgoli;
Kdor bi bil rad gospod,
Vzeti pa nima od kod,
Reče: „Jaz Nemeč sem,
Südmärk grüss Gott!“

Nemška südmärka prinese denar,
Ki ga pri Nemcih dobila je v dar;
Hitro ga spravijo,

Predlog je bil z navdušenjem enoglasno sprejet.

V imenu kranjske S. K. S. Z. in uredništva „Slovenca“ je govoril urednik M. Moškerc. Posebno je poudarjal potrebo izobraževalne organizacije na temelju krščanske demokracije.

G. župnik Gomilšek je naglašal veliko važnost in pomen društvene revizije, katero naj Zveza prihodnje leto popolnoma izpelje. Potem je v bodrilnih in navdušenih besedah pozival navzoče, naj se tesno oklenejo naših organizacij in naj skrbijo posebno za napredek in razširjanje našega časopisa.

Zborovanje je trajalo že nad dve uri, in ker se je že napravila noč in so bili mnogi udeleženci od daleč, je dr. Hohnjec zaključil občni zbor z željo, naj šmarnski okraj, kakor tudi vsi drugi, vedno ostane zvest in neomajan v katoliškem slovenskem taboru, ki ima pred očmi samo en cilj: blagor našega ljudstva.

Na zborovanje so došli naslednji pozdravni brzojavi:

Dunaj. Zadržani po trdem boju za pravice slovenskega naroda pozdravljamo vas in vaše delo. Roškar, dr. Korošec, dr. Benkovič, Pišek.

Maribor. Iskrene pozdrave vsem zborovalcem, posebno pa nadopolni mladini. Pogumno na delo, ker resni so dnevi. Uredništvo „Našega Doma“.

Remšnik. Slovenska mladina v Remšniku se vam v duhu pridružuje in vam iz dna srca kliče: Na zdar! Podvinski.

Maribor. Zadržan kliče zborovalcem, vrli mladini in zastopnikom društev krepki: Živeli. Naprej na podlagi naših političnih načel na izobraževalno delo v prid in blagor slov. ljudstva. — Deželni poslanec dr. Verstovšek.

Dunaj. Iz vročega naporenega boja na dunajskem bojišču pošiljamo iskrene pozdrave organizaciji slovenskega naroda na Štajerskem in bodočnosti naši, junaški mladini. Za slovenski klub: dr. Šusteršič.

Dunaj. Vrlemu ljudstvu in junaški mladini pozdrave: deželni glavar pl. Šuklje.

Dunaj. Moč poslancev se naslanja na ozki stik z narodom. Živela vaša organizacija, temelj naše moči. — Pogačnik, podpredsednik državnega zbora.

Dunaj. Zadržana vsled razmer v državnem zboru, vse iskreno pozdravljava. Dr. Krek, dr. Korošec.

Dunaj. Delavcem, delavkam na narodni nji-vi navdušeno kličeta: Bog vas živi! — Povše, Grafenauer.

Graec. Bog blagoslovi delo za boljšo bodočnost slovenskega naroda. — Društvo Kres.

Politični ogled.

— Državni zbor. V ponedeljek, dne 20. t. m. je imel proračunski odsek sejo. Začasni proračun se je sprejel s 26 proti 18 glasovi. Za so glasovale stare vladne stranke, proti socialdemokrati in „Slovenska Jednota“. Glasovalo se je po imenih. Glasovanja vzdržal se je Ploj z nekaterimi tovi, v Jugoslovi klubu. Govoril je med drugimi tudi dr. Korošec. V svojem pomembnem govoru je napadal sedanji sistem v Avstriji. Obsojal je nastop Biennertha v vprašanju bosanske banke in Bilinskega, ki se je ustrašil kartela pivovarjarjev in hoče naložiti davek na vino. Biennerthu in Bilinskemu Jugoslovani ne bodo nikoli odpustili. Vladna politika naj jugu obstoja v podkupvanju, Vlada je sama na slab glas spravila avstr. misel. Na Hrvaškem se nihče ne upa nastopiti za Avstrijo, ker

Ki ga ne vredni so,
Drugi pa čakajte,
Če še kaj bo.

Kadar pa Nemeč sam prazen 'ma žep,
Takrat nemškutar povesi svoj rep;
Dolge nared'ni so,
S šolo nemškutarstvo,
Zdaj pa Slovencev se
Spomnili so.

Kdor pa Slovence le kliče pred se,
Kadar za kako plačilo se gre,
Taki pač moti se,
In če tuč' „Denker“ je,
Kajti plačila zdaj
Branj se vse.

Zdaj pa od šole obrn'no se proč,
Kajti zdaj fajerber svojo 'ma noč;
Fajerber boče pre
Svojo kobačo še
Danes al' jutri po-
diral juhe!

Torej nemškutarjem rečemo zdaj,
Predno kaj zdajo, rajtajo naj;
Da se ne smešijo,
Kadar dozidajo,
Kakor šilbürgarji
Smeš'li se so.

takoj sumijo, da je za to podkupljen; s kakšnimi sredstvi dela vlada na jugu, dovolj jasno dokazuje proces Friedjung. Kar se tiče Slovencev, naglašava dr. Korošec potrebo slovenskega vseučilišča in ostro napada vlado, ki pri tem ne vprašuje za mnenje Jugoslovancev, marveč hodi v posvete k našim narodnim nasprotnikom. Zato vztraja „Slovenski klub“ neizpremenjeno v nasprotstvu zoper sedanjo vlado, bojeval se bo zoper njo, dokler ne izgine s površja!

— Štajerski deželni zbor se sestane dne 23. t. m. Zasedanje bo trajalo tri dni.

— Razpust hrvaškega sabora? Hrvaški ban Rauch je bil dne 18. t. m. pri cesarju v avdijenci. Poroča se, da mu je dal cesar dovoljenje za razpust sabora. Hrvaška vlada pričakuje, da bo uspeh novih volitev za njo ugoden.

— Na Goriškem so se vršile v nedeljo, dne 19. t. m. dopolnilne deželnozbornske volitve namesto umrlega poslanca Alojzija Jeriča. Izvoljen je kandidat Slovenske ljudske stranke, Franc Zlobec. Dobil je nad 2500 glasov več, kot vsi nasprotniki skupaj. Liberalizmu je tudi na Goriškem za vselej odklenkalo.

— Na Ogrskem se položaj še prav nič ni izpremenil.

— Ogrski kmetje proti nameravani trgovinski pogodbi. Ogrska kmečka zveza je imela minulo nedeljo občni zbor, na katerem se je zelo napadalo zunanajega ministra Aehrenthala radi rumunske trgovinske pogodbe. Sprejela se je resolucija, v kateri se odločno ugovarja proti izvedbi rumunske trgovinske pogodbe odredbenim potom. Predsedstvu se je naročilo, naj energično nadaljuje boj proti vsemu, kar bi škodovalo kmečkim koristim.

Mala politična naznanila.

Dne 17. decembra: Rusko policijo v inozemstvu organizirajo popolnoma neodvisno od poslanstev. V Berlinu se ustanovi agentura, ki bo imela svoje podružnice tudi v Avstriji. — Iz Budimpešte se poroča, da je stališče zunanajega ministra Aehrenthala popolnoma omajano. Justovci so začeli boj proti njemu sporazumno z dunajskimi odločujočimi krogi. — Turškega artilerijskega ministra generala Nedžibe so radi nerednosti odstavili.

Dne 18. decembra: Tržaški namestnik princ Hohenlohe v kratkem odstopi. — V tajni seji ogrske zbornice je prišlo do pretepa med Košutovci in Justovci. — V Lizboni na Portugalskem so vrgli neznanca v skofovo palačo dinamitno bombo, ki je poslej zelo poškodovala. — Nikaraguški predsednik Zelaya je brzojavil predsedniku Združenih ameriških držav, Taftu, da odstopi, ker hoče prijateljske razmere med Nikarago in Zedinjenimi državami.

Dne 19. decembra: Novi avstrijski poslani. Uradna „Wiener Zeitung“ poroča, da je imenovan baron Kuhn za poslanika na Portugalskem, baron Kasan za poslanika v Bernu v Švici in pl. Griesl za poslanika v Cetinju v Črni gori. — Francoski senat je sprejel oni del zakonskega načrta glede oskrbe delavcev v starosti, v katerem je določeno, da morajo delavci, in sicer moški, prispevati na leto 9 frankov, ženske 6 frankov in nedoletni 4 frankov. — Proračunska komisija ruskega državnega zbora je v tajni seji brez spremembe dovolila potrebne kredite za preosnovo armade.

Dne 20. decembra: Cesar je sprejel večeraj v posebni avdijenci ministrskega predsednika Biennertha. Biennerth je poročal cesarju o dogodkih v državnem zboru. — Včeraj popoldne se je vršil na Dunaju ministrski svet. — Nemško-nacionalni klub namerava prisiliti podpredsednika državnega zbora dr. Steinwenderja, da odloži mesto podpredsednika. Tudi bo klub izključil dr. Steinwenderja in dr. Skedla, ker sta glasovala za nujni predlog Krek-Kramarž glede premembe poslovnika.

Dne 21. decembra: Današnja „Wiener Zeitung“ je priobčila sankcijo o preosnovi državnozbornskega poslovnika. — Češki deželni zbor je sklican na 10. januarja. — Proračunska komisija gosposke zbornice je danes sprejela zakonski načrt o začasnem proračunu. — V srbski skupščini je nek poslanec stavil predlog, naj vlada prisili kralja, da se odpove prestolu.

Podpora po suši.

Poslanci Slov. kmečke zveze so ponovno posredovali pri voditelju poljedelskega ministertva in pri fin. ministru zaradi podpore po suši. Dosegli so, da se je podpora že dovolila. Toliko na znanje onim, kojim se je od okrajnih glavarstev drugače poročalo.

Cenjenim naročnikom!

Kmalu se bo približalo novo leto, ko bo treba zopet obnoviti naročilo na „Slovenskega Gospodarja“. Ker je ob novem letu v tiskarni silno veliko dela, zato smo že zadnji številki priložili položnice, da spravimo s tem delo naprej. Prosimo pa cenjene naročnike, da bi poslali naroč-

mino že pred novim letom, kolikor jim je to mogoče. Po praznikih namreč in po novem letu se nam delo v upravnishtvu kupiči, da ga mnogokrat pri najboljši volji ni mogoče sproti opravljati. Ako pa se začne naročnina že v drugi polovici decembra pošiljati, se vpisovanje poslanega denarja lepše razdeh in bolj mirno izvrši, kakor če pride na dan po 500 do 800 naročnikov naenkrat. Zatorej prosimo še enkrat, da se začne pošiljati naročnino prej ko mogoče.

Kdor pošlje denar, naj položnico natančno izpolni. Ime naj razločno zapiše, ravno tako tudi pošto, da se more dopošiljanje redno vršiti. Dosedanji naročniki naj napišejo na položnico nad besedo „Položnica“ besedo star naročnik; novi naročniki pa naj na istem mestu zapišejo besede: nov naročnik. Ravno tako naj se napiše na nakaznico, če pošlje kdo denar po poštni nakaznici. S tem nam prihranijo naročniki mnogo, mnogo časa.

„Slovenski Gospodar“ postal s prilogo „Gospodarske Novice“ kakor dozdaj 4 K na leto.

Vse dosedanje naročnike prosimo, da nam ostanejo zvesti in da delajo tudi za razširjenje lista s tem, da mu pridobijo novih naročnikov. Vsak dosedanj naročnik naj skrbi za to, da dobi še vsaj enega novega, da se tako število podvoji. Uredniki pa bodo posvetili listu vso skrb, da bo po vsebini zanimiv in zabaven. Posebno bo delal urednik „Gospodarskih Novic“ na to, da bo ta prepotreben list za našega kmeta prinašal mnogo raznovrstnega, koristnega in poučnega berila.

Zdaj torej, vrli somišljeniki, pridno na agitacijsko delo, da bo naš list v kratkem v vsaki poštini slovenski hiši!

Uredništvo in upravnishtv.

Razne novice.

* **Imenovanje.** Majorjem je bil imenovan štajerski rojak g. Mihael Raudl, stotnik pri 92. c. kr. pešpolku v Komotavu na Češkem, doma iz Št. Pavla v Savinjski dolini.

* **Iz finančne službe.** Davčni referent okrajnega glavarstva v Mariboru, finančni komisar dr. Valentin Kermavner, je prestavljen k deželnemu finančnemu ravnateljstvu v Gradec.

* **Iz pošte.** Poštna pomočnica Marija Goričar v Mozirju je imenovana za pošto mojstrico 2. razreda v Mozirju.

* **Iz davčne službe.** Blagajniški oficijal Alojz Jerovešek je imenovan za blagajnika 9. činovnega razreda; davčni oficijali Viljem Klemenčič, Ivan Vrabl, Rudolf Hlovšek in Anton Stepič so imenovani davčnim upraviteljem; davčna asistentka Anton Dobrave in Anton Gorinšek sta imenovana davčnim oficijalom.

* **Promocija.** Dne 22. t. m. je bil na Dunaju promoviran doktorjem prava g. Josip Regali, pravni praktikant pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Božičnica za obmejne brate, O Božiču je navada obdariti svoje prijatelje in znance. Kdo nam pa naj bo večji prijatelj, koga se naj v večji ljubezni oklenimo, nego svojih trpečih bratov ob meji? Božje dete naj nakloni vaša srca obmejnim Slovincem in njihovim duševnim in gospodarskim potrebam! Ob novem letu bo začelo delovati naše novo obrambno društvo. Pošiljajmo mu božična in novoletna darila!

* **Liberalci** v škipicah. Liberalci so jo s svojo neumno protinarodno politiko tako daleč zavozili, da so pozvali radikalni dr. Žerjavca, zastopnika narodno-radikalnega krila v izvrševalnem odboru kranjske narodno-napredne stranke, da mora vsled narodno-radikalnim načelom popolnoma nasprotne politike liberalne stranke, ki se kaže zlasti sedaj, izstopiti iz izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke. Kakor poroča „Slovenski Narod“, je dr. Žerjavc že tudi v resnici izstopil. V seji starešinstva radikalcev, ki se je vršila dne 20. t. m., so vsi obsojali nenarodno politiko liberalne stranke. Veliko jih je izjavilo, da je mnogo bolj pameten tisti, ki se pridruži Slovenski ljudski stranki, kakor pa liberalni. — Prvi korak k ustanovitvi „Vseslovenske napredne stranke“ je torej že storjen.

* **Nemška kultura.** Magistrat nekoga mesta je dal popraviti cesto; delavci so pri tem delu pokončali nekemu posestniku plot, in magistrat mu je povrnil škodo. Posestnik je napravil nov plot — čez nekaj dni pa dobi ukaz: Ker je brez dovoljenja mestne gosposke napravil nov plot, ga mora takoj zopet podreti, če ne, ga pa podere mestna gosposka. — Drug posestnik je imel dolgo hišo, Magistrat mu ukaže, da napravi zid zoper ogenj. Posestnik je ubogal ter nekaj tisočakov potratil za ta zid. Isti stavbeni svetnik, ki je povzročil ta ukaz, pride čez nekaj časa pri neki priliki v to hišo, vidi tisti novi zid zoper ogenj, se začudi in vpraša lastnika: „Čemu Vam je vendar ta zid, ki je čisto odveč?“ — Neki nemški list piše: „Čednost (nравnost) med Nemci strašno hitro gine.

Ljudje, ki to dobro vedo, pravijo, da ni v sedanjem Berlinu nič boljše, kakor v Babilonu ob Seini, v Parizu, in še precej slabše, nego v starem Babilonu. Bolnišnice pripovedujejo vsako leto, koliko imajo bolnikov s to ali ono boleznijo; grozno veliko je tam notri mladine, posebno študentov, ki imajo francosko bolezen. In vojaški zdravniki se boje, da bo nemška vojska v slučaju mobilizacije zaradi tega precej mršava; posebno med mornarji je toliko bolnikov, da je groza. To gnihlobo so že davno zapazili in nasvetoval je zdaj nekdo to, zdaj drugi kaj drugega — toda doslej ni še vse nič izdalo. Ta grdobija razjeda nemški narod čim dalje huje.“ O blažena nemška kultura!

* **Peter Rosegger** piše: „Ali naj mar na odni boj vedno traja? Kajti razmejiti ne moremo danes narodov več tako, da bi napravili mir. Ali mora biti zato večer boj? Ali ni to nespametno? Toda so ljudje, ki hočejo le boj, in naj velja kar hoče, češ, da boj krepeča človeka in ga dela plemenitega. Dobro; potem seveda morajo biti veseli, da se dvigajo zoper nje vedno hudi sovražniki, in naj se živo borijo z njimi, toda brez sovraštva, brez osvetoželja, marveč s spoštovanjem, da, celo z ljubeznijo napram nasprotniku; saj je ta tudi samo tak in dela samo to, čemur oni sami hrepene in brez česar sami ne morejo biti. Toda ne, v resnici moram reči: zvestoba za lastni narod ne sme biti taka. Kakšen nacionalizem je tisti, ki lastnemu narodu budi vedno sovražnike med drugimi narodi?“ In ta mož, ki tako obsoja ostudno ošabnost in surovost svojih rojakov, ta nabira zdaj 2 milijona kron, da se ustanove nove nemške šole po Slovenskem, v njih namestijo zagrizeni nemški učitelji, ki naj lovijo slovensko dečo z grda in z novci in jo krajejo slovenskemu narodu ter sejejo sovraštvo zoper Slovence! In tega Roseggerja list „Heimgarten“ čita še toliko slovenskih družin! Ali ne vidite, kaj čuti Rosegger v srcu in kaj učijo njegova usta?

* **Koroški Slovenci** zlasti zadnje čase izkušajo fanatično nemško nasilstvo. Šole so na Koroškem pravi zavodi ponemčevanja naše slovenske mladine. Na kolodvorih se na slovensko zahtevo ne dobi niti vozni listkov, da, celo zaprejo one, ki v Celovcu na kolodvoru zahtevajo slovensko vozni listkov. Proti tem žalostnim razmeram je v državnem zboru zlasti poslanec Grafenauer ostro nastopil in očital vladi pristransko postopanje. Varovati slovenske pokrajine pred nemškim nasilstvom si prizadeva slovensko obrambno gibanje, ki izkuša zlasti z denarjem, poslanim za obmejne Slovence, podpirati slovenske šole in slovenska društva. Vsakega zavednega Slovence dolžnost je, da prispeva, kolikor more v ta namen. Spominjajte se obmejnih Slovencev, ko plačate naročnino za knjige družbe svetega Mohorja!

* **Koroški Slovenci** „Slovenskemu klubu“. Gospod dr. Brejc je poslal v pondeljek dr. Šusteršiču kot načelniku „Slovenskega kluba“ sledeče pismo: „Častiti gospod poslanec! Vsa javnost stoji pod vtisom večerajšnjega dne. Naš nemško-nacionalni radikalizem stoka, kakor da bi ga že držala za vrat — bodočnost, ki jo dr. Krekov ženjalni predlog odpira slovenski misli v naši državi. Žarek upanja je padel večeraj tudi na koroške Slovence, ki zadnje čase v prvi vrsti plačujejo stroške sedanjega vladnega sistema na jugu države. Ni dvoma, da je strahovit naval nemštva, ki ga je nekaj časa sem pri nas opazovati, spravil slovenstvo na Koroškem v tako kritičen položaj, da se je brez vsakega pretiravanja bati najusodnejših posledic, ako ne pride v najkrajšem času temeljita sprememba. Radi tega vem, da se bo naše ljudstvo globoko oddahnilo, ko bo izvedelo o velikanski parlamentarni zmagi, ki jo je izvojevalo sicer po številu malo, toda po politični moči in razsodnosti drugo daleč nadkriljujoče zastopstvo našega naroda. Imenoma naše politične organizacije Vas torej prosim, da „Slovenskemu klubu“, zlasti pa njegovim voditeljem, posebno gg. dr. Šusteršiču in dr. Kreku sporočite iskreno zahvalo in zaupnico koroških Slovencev! Takemu vodstvu sme naš narod z mirnim srcem prepustiti svojo usodo.“

* **Slabo berilo** in njega posledice. V občini Julij na Francoskem sta dva mladeniča ubila 5 oseb. Orožniki so ju kmalu nato vlovili v gozdu, 12 km od kraja umora. Brala sta romane in hotela priti med takozvane pariške „Apahe“. Kot vstopnica v to družbo hudovalcev naj bi jima služil ta petkratni umor.

* **Tožba** hrvaškega poslanca Supila proti dr. Friedjungu in „Reichsposti“. Prof. dr. Friedjung in „Reichspost“ so dolžili nekatere poslance hrvatske koalicije veleizdajstva. Člani hrvatske koalicije so tožili dr. Friedjunga in „Reichsposto“. Obravnava se vrši na Dunaju. Baron Chlumetzky je pričal, da je Supilo podkupljiv. Supilo se očita, da je prejel od srbske vlade denar. Supilo in njegove priče to odločno taje. Za Supila je prišel na Dunaj pričevati belgajski vseučiliški profesor dr. Markovič. Ko sta predložila dr. Friedjung in urednik „Reichsposte“ prepise za Supila zelo obtežljivih listin, je Supilov zagovornik dr. Harpner odtegnil Supilu zagovornishtv. Zanimanje za to razpravo je velikansko.

* **Solske sestre.** Opozarjamo na dopis v letošnjem koledarju družbe sv. Mohorja: „Novi zavod šolskih sester v Trstu.“ — Ker naše solske sestre res požitavno in vzorno delujejo za krščansko izobrazbo in vzgojo mladine v svojih zavodih, ki se od leta do leta množijo, a z njimi tudi ogromni izdatki za nove stavbe in upravo zavodov, zato pozivljamo vse

rodoljube in prijatelje dobre in potrebne krščanske vzgoje, naj se posebno zdaj o božiču, ko se mnogo daruje v dobre namene, pa tudi pozneje spominjajo s kakšnim darom tudi šolskih sester in jim vsaj nekoliko olajšajo vsakdanje skrbi. Doneski naj se pošiljajo naravnost v Maribor ali v Trst, Via Besenghi 14. Zavod šolskih sester v Trstu, ki je šele v začetku, in zato najbolj potreben podpore, se bo obrnil do znanih rodoljubov tudi z osebnimi prošnjami.

* **Izdaja** novih kolkov. Od 1. prosinca 1910 naprej bodo izdani novi kolki z letnico 1910 v dosedanjih vrednostnih vrstah. Sedanji kolki izdaje 1898 so od 1. aprila 1910 naprej popolnoma neveljavni; njihova raba pomeni ravno toliko, kakor bi se sploh ne kolevalo dotične stvari ter ima za posledice v pristojbinskem zakonu navedene kazni. Neveljavne, sicer pa nerabljene kolke je od 1. marca do 31. maja 1910 mogoče zamenjati povsod, kjer prodajajo kolke. Dotične vloge strank so kolekovine proste. Prodajalci kolkov morajo izmenjati svojo zalogo starih, v bodoče neveljavnih kolkov v mesecih prosinca, svečan in sušec 1910 proti novim kolkom. Obrtne in trgovske knjige, nadalje blankete, menic, račune itd., ki so uradno prekolekovani s kolki prejšnjih izdaj, se morejo rabiti tudi v naprej.

* **Plačevanje** neposrednih davkov v I. četrtletju 1910. Tekom I. četrtletja 1910 postanejo neposredni davki na štajerskem dotekli, oziroma plačani v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemniški davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemniškega davka, in sicer: 1. mesečni obrok dne 31. januarja 1910. 2. mesečni obrok dne 28. februarja 1910. 3. mesečni obrok dne 31. sušca 1910. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetj, podvrženih javnemu dajanju računov: 1. četrtletni obrok dne 1. januarja 1910.

* **Razglas** c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva za štajersko v Gradcu, zahtevajoč poziv vsem onim osebam, katere so dolžne izplačevati plače in pokojnine ali oddajati kakoršnekoli prejemke in užitke, ki so podvrženi dohodnini, in znašajo za eno osebo na leto več kakor 200 kron. Vsak, kdor je v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, dolžan izplačevati prejemke, znašajoče za eno osebo na leto več kakor 1200 kron, mora oddati vsako leto pri davčnem oblastvu naznanilo o osebah, ki imajo do teh prejemkov pravico, z navedbo njih imen, stanovanj in posla, potem višine in vrste v prejšnjem letu izplačanih prejemkov. Pozivajo se torej vse one osebe, ki so dolžne dohodnini podvržene prejemke in užitke izplačevati, da vložijo predpisana naznanila v dobi od 1. do 31. januarja 1910 pri davčnem oblastvu prve stopnje (okrajno glavarstvo), v kojega področju stanujejo. Kdor tega naznanila v ravno omenjenem roku ne vložijo, zakrivi zatajbo; kdor v tem naznanilu vedoma z namenom, da bi davek prikrajšal, poda neresnične napovedbe ali kaj zamlplji, kar bi utegnilo onemogočiti predpis davkov, kateri so po zakonu plačati od teh prejemkov in užitkov, ali povzročiti predpis manjših kakor zakonitih davkov, zakrivi davčno prikrajšbo. Za davčno zatajbo določuje par. 244 globo z dvojnimi do šesterimi, za davčno prikrajšbo s trojnimi do deveterimi zneskom, za katerega je bil davek prikrajšan ali v nevarnosti prikrajšbe, za dotična naznanila se mora uporabljati tiskovina „Naznanilo o izplačanih prejemkih, obrazec E“. Tiskovine se dobijo brezplačno pri davčnih oblastvih prve stopnje. V naznanilih napovedati je oni znesek, katerega so izplačani stalni in premenljivi prejemki v istini dosegli v predidajočem letu, torej v naznanilih za davčno leto 1910 oni prejemki, ki so se izplačali v letu 1909 — pri izjemnih, to je izven navadnega roka podanih naznanilih pa je napovedati oni znesek, katerega so dosegli prejemki v dvanaestmesečni dobi pred vložbo naznanil. Pri premenljivih užitkih se prepusti službodajalcem, da pridenejo podatkom za zadnje leto tudi podatke prejemkov prejšnjih let, v kolikor pridejo isti v poštev pri določitvi odmerilne podlage. Ako taki stalni in premenljivi prejemki ali užitki niso trajali celo leto ali če so se ta isti v teku leta spremenili, mora se način (nastop službe, povišanje ali znižanje prejemkov, izstop iz službe) in pa čas te spremembe, oziroma dan, od katerega naprej ali do katerega so se prejemki, oziroma užitki izplačevali, ravno tako tudi letni znesek naznaniti, katerega so v resnici izplačani prejemki ali užitki dosegli. Par. 167. Dohodki iz službenih in plačnih prejemkov in pokojnin obsegajo zlasti: 1. Plače, osebne doklade, dejalnostne doklade, nagrade in vse druge, v naprej določene (stalne) prejemke v denarju ali prirodninah uradnikov, nameščencev in služabnikov države, javnih družb in zavodov, in pa vseh društev in družb; naposled zasebnih uradnikov in zasebnih služabnikov vsake vrste. 2. Prispevke, ki so kot užitki odkazani svetnim duhovnikom in udom redovnih skupščin iz državnega zaklada, javnih zakonodaj in od občin, zlasti prejemki v dopolnilno duhovniške plače. 3. Vse druge užitke, katere sprejemajo v 1. in 2. točki imenovane osebe iz njih službenega razmerja ali njih poklica, kakor, preskušnine, stolne pristojbine, plače po dogovoru in kosu, provizije i. dr. 4. Pokojnine in preskrbne vsake vrste, katere prejemajo v I. in II. točki imenovane osebe, potem častnik (po njih začasni ali stalni vpokojitvi) ali pa drugačnem izstopu iz dejalne službe, in pa enaki užitki, ki jih jemljejo vdove in sirote imenovanih oseb od službodajal-

ca in iz zakladov in blagajnic, v kateri plačujejo službodajalci prispevke.

Draginja. Prebivalstvo silno trpi ob sedanjih splošnih draginjah, ki skoraj enakomerno vlada v vseh avstrijskih mestih. Izračunali so, da se je tekom nekoliko let stanarina povišala za 21 odstotkov, kurjava za 23 odstotkov, obleka za 12 odstotkov, in potrebna živila za 18 odstotkov. Draginja se pa nikakor ne omejuje na Avstrijo. Treba je v zadnjem času samo primerjati tržna poročila z Dunaja in Berlinu, in razvidi se, da niso n. pr. cene poglavitnih vrst mesa v Berlinu nikakor nižje, marveč celo višje, nego na Dunaju. Tuji perutnina in divjačina, zelje, riž itd., so v Berlinu dražje. Še dražja nego v Berlinu, so živila v Parizu, ki je kakor Dunaj obdano od užitniške črte, in da je po vsej Francoski prav tako draginja, kakor pri nas, to pač najbolj dokazuje francoski vojni proračun za leto 1910. Francoski vojni minister zahteva namreč 14% milijona več za oskrbovanje armade, in sicer z izrečnim povdarcem, radi obstoječe draginje.

Za obmejne Slovence je daroval g. župnik Kukovič na Dobri 2 K, in starotrska dekleta 7 K. Srčna hvala vrlim rodoljubnim dekletom, katera bi naj naša veliko posnemovale.

Za „Šentiljski dom“ so od 1. nov. do 15. dec poslali darove (XV. izkaz): A. Skočir, župnik v deželni bolnišnici v Gradcu 5 K, N. imenovani urednik v Mariboru 1 K, na odbornici predsednika Mlad. Zveze St. Faleža zložili slivniški mladeniči 8 K, na g. stiji Janko Wella Jerica Zemljic pri Sv. Ani na Krembergu 16 K, Čisti dobilek Martine v selce v St. Ilju v Slov. gor. 25 K, Slovenjeb striška Posojilnica 15 K, Fran Kren, kaplan, Sv. Anton v Slov. gor. 5 K, skupaj 75 K. Ves nabrani kapital znaša 12.098 K 53 v. — Priporočamo se vsem Slovincem in Slovanom, društvom densnim zavodom ter ob zastopom, da se ob božiču in novem letu blagohotno spominjajo našega „Slovenskega doma“ v St. Ilju! Radi bi ga že v spomladu popolnoma dogotovili, da bi ga lahko izročili njegovemu namenu, a že dosedaj smo zšli v dolgove, kaj se le bo, predno bo dovršeno. Zatorej miho prosimo vsa blaga slovenska bratska srca, spoinjajte se z darovi „Šentiljskega doma“. Darove sprejema „Brauno društvo“ v St. Ilju. — Vsem dosedanjim darovalcem želimo imenom šentiljskih Slovincem: vesel božič in radostipolno novo leto, boljše kot pa bodo imeli šentiljski Slovenci. — St. Ilj v Slov. gr., 15. decembra 1909. Stavbeni odbor.

Krščanskim socialnim organizacijam v Trbovljah na pomoč!

V Trbovljah delujejo sledeče naše organizacije: strokovno društvo paznikov, strokovno društvo rudarjev, izobraževalno društvo, telovadni odsek Orel in kmečko-delavska hranilnica in posojilnica. Vse te organizacije pa se ne morejo razviti, ker nimajo primernih prostorov, da, batj se je celo, da bodo vsled pomanjkanja prostorov morale prenehati. V očigled mogočni, organizaciji socialnih demokratov, ki so si ravno letos postavili svoj delavski dom, v očigled dejstvu, da Trbovlje z več tisoči delavcev igra odločilno ulogo pri državnozbornskih volitvah (okraj Brežice-Sevnica-Laško), ne smemo pustiti, da naše organizacije propadejo, temveč z vsemi sredstvi delovati na to, da dobe lastno streho, svoj lastni društveni dom.

V to svrhu se je ustanovila stavbinska zadruga Lastni dom, zadruga z omejeno zavezo, katera začne na spomlad z zgradbo društvenega doma. Da dobi za zgradbo potrebna sredstva, se obrača na vse slavne zadruge, društva, p. n. gospode somišljenike itd. z najljubše prošnjo, da podpirajo stremljenja zadruge s tem, da vplačajo jeden ali več deležev po 10 K. Deleži se prvih deset let ne bodo obrestovali, pač pa izplačali, če zadržnik članstvo odpove.

Društveni dom bo obsegal tvorano, društveno gostilno in lokale za naše organizacije. Društveni dom je neobhodno potreben, ker sedaj ni mogoče prirediti ne večjih zborovanj, ne predavanj, ne gledaliških predstav, ne veselice, ker se telovadni odsek Orel ne more razviti, ker so vse naše organizacije od danes do jutri.

Društveni dom v Trbovljah bo pripomogel, da se bo krščansko-socialna organizacija v Trbovljah razširila in ojačila. Kdor je prijatelj krščansko-socialnega delavstva, kdor želi, da naše organizacije ne propadejo, temveč da napredujejo, se naj spomni o prihodnjih praznikih, in ob Novem letu stavbinske zadruge Lastni dom v Trbovljah, pristopi k nji kot član in pošlje vsaj jeden delež v znesku 10 K.

Ne pustite, da bi mednarodni socialdemokrati v Trbovljah, v največjem rudarskem središču na Slovenskem, odtujili vse delavstvo veri in narodu!

Odbor za zgradbo društvenega doma:
Dr. Ivan Benkovič, državni poslanec.
Za Slovensko krščansko-socialno zvezo v Mariboru:
Dr. Anton Korošec, dr. Josip Hohnjec, in Vlado Pušenjak.

Za Kmečko-delavsko hranilnico in posojilnico v Trbovljah: kaplan Nikolaus Jamšek, načelnik; nadpaznik Ivan Božič, član načelstva; kmet Mih. Grešak, član načelstva.

Za kmečko-bralno društvo: kmet Ignac Štrovs, namestnik predsednika.

Za strokovno društvo paznikov: paznik Iv. Zupan, predsednik.

Za strokovno društvo rudarjev: rudar Ivan Brunek, predsednik.

Mariborski okraj.

m Pokvarjena mladina. V Mariboru si je zadnje dni šolska mladež dovolila razne stvari. Ko je nesla 70letna postrežnica Marija Andreaš košarico,

v kateri je bilo pecivo, sta jo napadla dva dečka. Eden teh je pograbil iz košarice škatljico peciva v vrednosti 1 K 20 vin. in zbežal. Deček je šele 12 let star in je bil radi tatvine že večkrat kaznovan. — Dne 15. t. m. zvečer je pokradla šolska mladež iz izloženega okna Macherjeve trgovine s steklom stvari, v vrednosti 44 kron. (Trije dečki, ki obiskujejo še ljudsko šolo, so tudi v Novakovi trgovini s papirjem v gosposki ulici izvršili večje tatvine. Ti so v Magdalenskem predmestju vzeli iz več stanovanj ključe in jih pri nekem plotu zakopali. 26 ključev in večino ukradenih stvari se je našlo.

Kinematograf v Mariboru ima tekoči teden zelo zanimiv program. Posebno krasne so slike, ki predočujejo rojstvo, življenje, trpljenje, smrt in vstajenje Krišusovo. Naj nihče ne zamudi prilike ogledati si te slike.

Leitersberg pri Mariboru. V nedeljo dopoldne je predaval v društvu v Leitersbergu potovalni učitelj Pirštinger o sadjereji, vinogradništvu in kletarstvu, zlasti o delu, katero lahko izvršujejo ljudje v tem času. Deželni poslanec dr. K. Verstovšek je opozarjal navzoče na važnost takih predavanj in jih spodbujal, da se pridno udeležujejo vseh prireditelj v društvu in pripeljejo vse svoje osebe seboj. Predavanja se bodo vršila vsako nedeljo, razen prve nedelje zaradi praznikov; prihodnje predavanje je 2. januarja. Opozarjamo vse obiskovalce društva iz Leitersberga in Krčevine, da lahko pridejo vsako nedeljo po časopise. Od ½10. ure se bode s tem vsakemu postreglo.

Studenci pri Mariboru. V soboto, dne 18. t. m. je predaval deželni poslanec dr. K. Verstovšek v katoliškem izobraževalnem društvu v Studencih o splošni draginji. Na splošno željo delavcev je dal še nekoliko pojasnil o položaju v parlamentu in zlasti povdarjal velevažni trenotek, ki je za slovenske stranke ravno ta dan na Dunaju. Označil je (dobro položaj in že v soboto izjavil slovenskim delavcem, da bodo tega dne ponizali napuhnjene in ošabne nemške poslance Slovani. To izvajanje je razburilo znanega nemškutarja iz Studene, ki je prišel poslušat predavanje. Toda ni se brigal nikdo za njega.

m Studenci. Slovenska društva priredijo božičnico dne 24. grudnia 1909 ob treh popoldne v gostilni g. Nekrepa.

m Hoče. Z novim letom dobimo tukaj, kakor se nam poroča, orožniško postajo. V Račah se namreč ustanovi nova orožniška postaja, zato nameravajo slivniško orožniško postajo prestaviti k nam.

m Fram. Utonil je dne 14. t. m. ponoči v račkem ribniku Matevž Štern, posestnik iz Loke. Najbrž se ga je preveč navlekel, ker ni razločeval vode od ceste. Šel je v Rače nekemu krčmarju ponujat vina, doma pa niso vedeli, kam je izginil, drugi dan so ga prepeljali v Fram.

m Fram. Högenwart. Šele sedaj smo izvedeli, da je „Narodni List“ z dne 7. oktobra poročal o našem irgovcu Högenwartu, da je imenoval nekega kmeta „windischer Hund“, to je slovenski pes! Podpisani kmetje odločno terjamo od dotičnega kmeta iz Rač, kakor smo izvedeli Faleža, naj v prihodnji številki „Slovenskega Gospodarja“ izjavi, ali je proti njemu gospod Högenwart te besede rabil ali ne.

Slede podpisi veliko kmetov.
m Sv. Lenart v Slov. gor. Dne 16. t. m. se je tukaj zopet vršila komisija radi nove nemške šole. Pri tem se je dogladno, da se je za novo šolo toliko strank vsled pritiska lažniivih obljub in zvijač od strani nekaterih, od Südmarke plačanih agitatorjev nabralo, da znaša število otrok 44 dve petini. Z ozirom na to število lahko zahtevajo že svojo javno enorazredno nemško šolo, katero bo pa seveda moral naš kmet plačevati. Toda k temu številu 44 dve petini se je šlo tudi nekatere otroke, ki so že 20 let stari, da še celo enega mrtvega so zraven šteli. No, dozda se ni še v nobeni šoli posrečilo, tudi mrtve poučevati, samo šentlenartski „fünfarji“ so tako pametni.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Pri komisiji, ki se je dne 16. t. m. tukaj vršila radi javnosti nove nemške šole, je bil navzoč tudi g. France Makso Kramberger, tajnik „Posojilnice“ in okrajnega odbora. Ko ga dr. Zirngast zapazi, se je gotovo moral takoj spomniti na njegov dogodek z dne 11. februarja 1909 z g. Krambergerjem, ali pa se ga je moral grozno zbat, ker je takoj letel k predsedniku ter zahteval, da se g. Krambergerja odstrani. Toda, oj blamaža, g. Kramberger se je takoj izkazal kot zastopnik vrle občine Partinje. Poprej že štiri blamaže, danes zopet ena. 1 in 4 = 5.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Jako burno je bilo zborovanje radi javnosti nemške šulferajnske šole pri Sv. Lenartu, ki se je vršilo dne 16. decembra 1909. Udeležile so se ga vse občine po svojih zastopnikih, oziroma bdborih, ter so razun trga Sv. Lenart tudi vse brez izjeme branile koristi kmeta, in se izrekle soglasno proti ustanovitvi nove javne nemške šole. Jako živahna je bila debata, ko so se one stranke izpraševale, ki pošiljajo svojo dečo v nemško šolo, o svoji narodnosti, in ali želijo javno nemško šolo. Sedminek in dr. Zirngast sta skupaj navlekla imena otrok od vseh vetrov, da, imenovala sta čez polovico takih, ki so že čez 14 let stari, 2 sta celo že 20. leto prekoračila. Imenovala sta celo 20 let starega, že leto dni umrlega sina, tukajšnjega peka Heiterja. Seveda se ni čuditi, da so na ta način Nemci tokrat dosegli 44 in dve petini otrok za svojo ponemčevalnico. Toda občine bodo že storile svojo dolžnost, da naš

kmet se ne bo tako hitro plačeval za to šolo. St. Lenartani naj le sami plačujejo svojo šolo. Marsikajero grenko sta morala Sedminek in dr. Zirngast ta dan slišati, posebno pa jima je bral cele levite posojilnični tajnik Kramberger, ki je bil zastopnik občine Partinje.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Pri zadnjem zborovanju za javno nemško šolo sta si na vse mogoče načine dr. Zirngast in pa Sedminek prizadevala, da bi že sedaj zvrnila svojo šolo na rame kmetov-davkoplačevalcev. Imenovala sta vse tržke otroke, tudi take, ki so že čez 20 let stari. Sicer pa imata prav, vsaj uvidite, da je še res potreba za nekatere velike tržane šole in šibe! Na grozen odpor je zašel trgovec Sedminek, ko je zahteval javno nemško šolo za svojo hčer, ki je že 15 let stara. Dobro bi bilo, ko bi tudi še za svojega sina Mundljna zahteval. A najlepše pa je bilo, ko privleče Sedminek nek kos papirja, na katerem je bilo okrog 15 podpisov, ter pravi, da je od teh vseh pooblaščen, v njihovem imenu zahtevati javno nemško ljudsko šolo, in da so vsi podpisani pristni Nemci. Toda tajnik Kramberger, kateri je zastopal kot pooblaščenec občino Partinje, je odločno zahteval zavrnitev tega takozvanega pooblastila, kar je tudi komisija po posebnem posvetovanju storila. Toda še huje je prišlo za Sedmineka. Med zborovanjem namreč odkrije g. Kramberger, da so se podpisali na takozvanem pooblastilu dobili na prav lep način. Pooblastilo je bilo napisano samo v nemščini in tako slabo pisano, kot bi ga pisal kak učence I. razreda. Seveda je umevno, da naši kmetje tega pooblastila niso čitali, ker prvič je bilo sploh težko čitljivo, drugič pa ga vsi kmetje sploh niso razumeli, in tako so se podpisovali, ne da bi vedeli, za kaj. Dotičnik, ki je lovil podpise, jim je kar kratko rekel: Tukaj-le podpisite, gre se za četrti razred! Gospodje, ki zidate nemške šole, a jih hočete zvrčati na knečke rame, ali ni tako? Tožite nas, mi imamo priče na razpolago! — Kmetje! Ali še niste uvideli, da vas imajo tržani povsod samo za norca, samo za plačevanje ste jim dobri. Pokazite jim že enkrat hrbet ter se poprimite gesla: Kmet za kmeta in kmet s kmetom!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Vsehi sredstev se poslužujejo št. lenartski nemčurji, da bi zadostno število otrok nalovili za svojo šulferajnsko šolo zraven luteranskega templja. Ker so uvideli, da ne opravijo ničesar več pri stariših, so se pa vrgli kar na otroke. Tako obljubuje nek znan št. lenartski „fünfar“ vsakemu otroku 1 krono, reci in piši eno celo krono, ako gre v nemško šolo! Dobro ga je zavrnilo neko dekle, ki mu je reklo: Dajte jo le raje g. S., jo bolje potrebuje! Da, da, mi ne potrebujemo judovskih grošev.

m Sv. Rupert v Slov. gor. Škoda, da nam je tako pozno prišlo v roke. Pokazalo se nam je namreč, da je „Štajerc“ z dne 21. novembra t. l. št. 47. prinesel neko izjavo, podpisano od načelnika našega konkurenčnega odbora in dveh prič. Kako se je to zgodilo, smo izvedeli. G. učitelj Jožef Čuček, sedaj v Zičah pri Konjicah, predložil je g. Antonu Živku izjavo, v kateri hoče nekaj povedati, česar mi ne verjamemo. Kako da je g. A. Živko tisto podpisal, ne razumemo, saj dobro ve, da „zasluženi“ (!) načelnik cerkveno-konkurenčnega odbora Janez Čuček iz dobe njegovega načelovanja, mora še priti s svojimi računi na dan. Da se je g. učitelj Čuček tako pobrižgal za imenovano izjavo, je jasno. G. učitelj kot sin tega „zaslužnega“ Janeza Čuček bil je tajnik pri svojem očetu, „zaslužnem“ Zanezu Čuček, in je spravil nepravilnosti v plačilni nalog, tako, da so farmani odpirali oči. Ne huđujta se torej gospoda Čučka! Kako pa mislite g. Čuček o zaostalih prispevkih? Kdo je plačal in kako se je plačevalo? Vun z računi! Več radovednih davkoplačevalcev.

m Sv. Peter pri Mariboru. V nedeljo dne 28. dec po večernicah se vrši v prostorih g. Muršeca v korist bral. in izobraž. društva veselica. K obilni udeležbi vabi odbor

Ptujski okraj.

p Ormož. Pri volitvah v okrajni zastop so bili v skupini veleposestva dne 16. t. m. izvoljeni slovenski narodni kandidati.

p Volitev v novi okrajni zastop ormoški (kmečka skupina) je dne 18. t. m. v Ormožu imela sledeči izid. (Prva volitev 8 zastopnikov.) 1. Janežič Anton, 2. Kuharič Florijan, 3. Meško Anton, 4. Meško Ivan, 5. Muhič Andrej, 6. Munda Anton, 7. Pavlinič Franc, 8. Vraz Franc. Druga ožja volitev 2 zastopnika. 9. Borko Anton in 10. Munda Jožef. Vsi izvoljeni so vrli Slovenci.

p Sv. Miklavž. Dne 19. t. m. je bil pri Štamparju v Vuzmetincih shod. Predmet razprave: novi vinski davek. En tak shod smo pri nas že imeli; čemu zdaj drugi, nerazumljivo. Shod je bil oznanjen za 2. uro popoldne. Kako to, da ravno, ko se začnejo večernice? To dela pač liberalna silna vera! Kakšna verska gorečnost! Oh, ti „dobri katoličani!“ Ali ste se pa najbrž bali, da bi vas ne prišel dražiti kak klerikalec; pa rajši napravimo shod, ko so klerikalci, vsaj najhujši, v cerkvi.

p Ivanjkovec. V dopisu „Narodnega Lista“ z dne 16. decembra t. l. pođ zaglavjem „Ivanjkovec“ stoji ta-le stavček: „Pragovor pravi: „Pijancu se izogni z vozom sena.“ tudi mi pravimo tako. — Mišlmo, da tudi nadučitelj Šijanec pravi tako.

p Vurberg. Kedaž Zveličar prišel boš, zapeli so pevci na koru. Ze prvi adventni teden je prišel

Kralj miru v naša srca, ker kot dober dušni pastir so nam prečastiti g. župnik naprosili č. gg. misijonarje, kateri so skozi celi teden z gorečo božjo besedo in z neutrudljivim spovedovanjem pripravljali pot Gospodovo. In tako zdaj vsi srečni in veseli pričakujemo rojstva Gospodovega. V zahvalo ž. g. župniku pa za božičnico in novo leto kličemo: Bog nam še dolgo dolgo let ohrani — zvestega pastirja.

Vdane ovčice,

p Sv. Urban pri Ptuj. Kakor se nam poroča od Sv. Urbana, ne odgovarja naš dopis v štev. 43. popolnoma resnici. Banka Slavija je pač izplačala pogorelemu posestniku celo svoto; drugemu, ki je imel razdrapano streho, pa ni nič prisodila, ker je izvedenec iz Ljubljane tako razsodil. (Toliko resnici na ljubo!

p Stopree. V Črešnjevci grabi je dne 16. decembra t. l. prodajala Ljudska posojilnica v Ljubljani po parcelah svoje posestvo. Prodalo se je 14 parcel. Ostalo je še 50 parcel travnikov in njiv, največ pa lepe hote, katere se vsak čas prodajo. Vse podrobno stiči se izvejo v Stoprech pri Andreju Keček. To posestvo je bilo nekdanj last treh kmetov. Od teh je kupil makolski mesar Georg. Ta pa je prodal vse Jurju Regoršek v Kostivnici. Vsa Regorškova posestva pa je kupila Ljudska posojilnica v Ljubljani, katera bi rajda ta posestva spravila zopet kmetom v roke. Kupni pogoji so zelo ugodni.

p Občno bojno društvo v Ptuj priredi dne 2. januarja 1910 občajni „Društveni večer“ v gostilni g. Weissenstein-a.

p Leskovec. Tukajšnje kmetijsko društvo ima v pond. dne 3. januarja 1. 10 ob 9. uri predpoldne v gostilni g. K. Brdnik izvanredni občni zbor. Dnevni red: 1. Volitev likvidatorja. 2. Slučajnosti. Ako bi ne bil ob določen uri občni zbor sklepten, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor v istih prostorih in s istim dnevnim redom brez ozira na število udeležencev.

Ljutomerski okraj.

1 Izkaz prispevkov za Vandov nagrobni spomenik: Učit. društvo za šentlarski okraj 31 K; Vanda Anka 20 K; po 10 K: Schneider Franc, Učit. društvo za ptujski okraj, Bralno društvo v Veržetu, Ovetko Franc; po 5 K: Kryl Ivan, Srelec Ivan, Janžekovič Lovro, Jurkovič Martin, Golobič Jakob; po 3 K: Herzog Anton, Cvahte Simon, Vogrinec Anton; po 2 K: Maurič Karol, Novak Anton, Jeranič, Steriša Josip, Lah Avgust, Zacherl Franc, Weisner Josipina, Petovar Terezija, Kocuvan Mars, Tomatič Ivan, Mursa Marija, Rožman Franc, Colnerič Alojzija, Seršen Anton, Dreňak Ivan, Ivančič Nina, Weixl Josip, Robič Janez, Ostrc Alojz, Rožman Julijana, Sprager Ferdinand, Gaberec Anton, Gajser Marija; po 1 K: Hayne Josipina, Prelog Jožef; po 1 K: Sever Franc, Mihalč Matilda, Herzog Leonida, Robič Julija, Mahorič Hermina, Rajh Jožko, Čeh Franc, Seršen Marija, Pertl Kvirin, Pirč Katarina, Mihalč Janko, Zencovih Ems, Mihalč Josip, dr. Leo Kreft, Schuller Kristina, Tonimir, Steriša Franc, Neimenovana, Vaulpotič Nuša, Bundler Terezija, Pušenjak Anton, Seršen Alojz, Seršen Franc, Hedžet Feliks, Vagaja Elizabeta, Vreča Milan, Kosi Josip, Josipina Krea, Guha Anica, Pušojak Toma, Erschenjak Simon, Cvahte Olga, Fandl Fani, Prelog Ivan, Ostrc Martin, Ostrc Franciska, Zelenko Terezija, Ivančič Josip, Kroša Neža, Sonaja Alojz, Zvarc Franciška, Rajnar Josefa, Kapun Karol, Pamič Jurij, dr. Lebar Josip, Lubi Franc, Horvat Jožef, Ostrc Anton, Štuhec Franc, Štuhec Marija, Gottlich Alojz, Gottlich Josipina, Jaušovec Franc, Pohar Alojz, Steriša Alojz, Stanetič Franc, Topolnik Jožef, Heric Andraž, Ostrc Marija, Rozsmamč Anton, Topolovec Martin, Kos Anton, Budja Leopold. Koroša Marija 80 v; po 60 v: Grantaša Anton, Rantaša Franc; po 40 v: Hauptmann Ignac, Kuplen Ana, Košar Anton, Lipša Karol, Cierman Franc, Novak Franc, Kupan Marko; Štuhec Anton 24 v; po 20 vin: Pušenjak Peter, Auer Elizabeta, Babič Franc. Skupaj 24244 K. — Vsem darovalcem najpriarnejši Bog platil za pripravljajni odsek: Karol Maurič, učitelj pri Sv. Križu kot blagajnik.

1 Bralno društvo v Cezanjeh pri Ljutomeru ima svoj redni občni zbor dne 2. prosinca prihodnje leto v šolskih prostorih. Začetek ob 2. uri popoldne. Vsporedno navaden po zborovanju se vrši veselica pri Ivanu Slaviču na Kamenščaku z gledališko predstavo: „Zamorec“ (burka v enem dejanju) in „Lusnja na namiznem prtu“ (saloigra). Med odmorji svirajo križevski tamburaši. Vstopnina za osebo: sedež 40 vin, stojšče 20 vin. K mnogobrojni udeležbi vljuda vabi odbor.

1 Bralno društvo v Negovi ima v nedeljo dne 9. jan. po večernicah v župnišči svoj redni občni zbor. Odbor vljuda vabi vse k najobilnejši udeležbi.

Slovenjgraški okraj.

s Velenje. S 1. januarjem 1910 se otvori tukaj otroški vrtec. Stariši, pošiljajte pridno vanj svoje otroke.

s Razbor. Pri nas je začela, kakor smo se zanesljivo informirali, Narodna stranka pod vodstvom znanega samonarođnjaka zopet vzdigovati glavo. Imenovani zbira o priložnostih v svoji hiši ljudi, katerim potem razlaga iz „Štajerca“ (narodne zahteve. Ima pa tudi somišljenika, ki misli, da se četrta božja zapoved njega nič ne tiče. Vi Razborčani pa spet lahko vidite, kako ljudje so v Narodni stranki. Ali se ji boste navzlic žalostnim izkušnjam hoteli še nadalje pokoriti? Pustite liberalce, saj ste pokazali to že pri zadnjih volitvah. Nam vsem pa je komandant zopet živ dokaz, da med Narodno in nemškutarsko-štajercijansko stranko ni bistvenega razločka. Vsi del tega je lahko vsak somišljenik teh dveh strank; danes samonarođnjak, jutri pa štajercijanec ali pa narobe, danes štajercijanec, jutri samonarođnjak. Opazovalec.

s Štarij p. l. Slovenjgrad. Bralno društvo priredi v nedeljo, t. j. na Stefanovo, božično večje ob 4. uri popold. v prostorih slovenskega gostilničarja Antona Ubel na p. d. Petrič s sledečim vsporedom: 1. Zvezda naša Anton Ned ed. poje mešan zbor. 2. Opomin k petju P. Hugolin Sattu r. meš. zbor. 3. Večer, I. A. jaš, meš. zbor. 4. Igre: „Na Betlehem-kih poljanah“, Božična igra v treh dejanjih. 5. Deklamacije. 6. Mlatiči poje mešan zbor. 7. Prosta zabava s petjem, taboranjem in šalivjo pošto. — Uljuda se vabijo vsi Slovenci, posebno pa bratje Korošci. Pridite v ogromnem številu. Najbolj zagotovo in najbolj ljubeznivo se vabi pisatelj predzadnjega dopisa o Staremrgu, da bo videl, da še ne spi, temveč še bedi. Na svidenje toraj v nedeljo!

Konjiški okraj.

k Konjice. 60letnica obstanka Marijine ali v Konjicah imenovane Križevske družbe, katera šteje do 4000 udov iz vseh stanov, se je 8. grudna kaj slovesno obhajala, tako da ostane vsem gotovo v

prijetnem spominu. Cerkevna slovesnost se je vršila prav veličastno in vernega ljudstva se je zbralo popoldan toliko, da je bila cerkev natlačeno polna. Posebni pastirski list eksceleze prem. kneza in škofa, poslan o tej priliki Križevski družbi, je napravil na poslušalce globok utis. — Po večernicah pa je bila kmalu napolnjena obširna telovadnica slovenske okoliške šole z odličnim in priprostim občinstvom, da sliši in vidi, kaj premore pridnost in spretnost slovenskih deklet. Dekliska zveza, še-le ustanovljena, je pod vodstvom vrle voditeljice Amalije Solarjeve tako napredovala, da so mogla dekleta javno nastopiti in igri „Lurška pastarica.“ Ženski zbor nam je najprej prav lepo zapel Hladnikovo „Ave Maria“, za kar gre vsa zahvala pevovodkinji gospej Kropelj, ki je tudi sicer požrtvovalno pomagala pri pripravah za predstavo. Vč. gospod kaplan M. Jurhar pa je v izbranih besedah razložil pomen in namen te predstave. Igralke so se brez izjeme skrbno naučile, ter svoje vloge dobro umevno in z naravnim čustvom igrale, tako da se je res čuditi, če pomislimo, da večina še nikoli ni videla, še manj sodelovala pri kaki slični gledališki predstavi. Le tako naprej! Končno bodi izrečena zahvala slavemu krajnemu šolskemu svetu za prepustitev dvorane, žičkemu bralnemu društvu za oder ter sploh vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je prireditev tako izborna posrečila.

k Ziče. G. deželni in državni poslanec Pišek nam je v nedeljo, dne 8. grudna po večernicah natančno razložil, da namerava finančni minister naloziti na vino davek. Ta novica je nas vinogradnike silno ogorčila, ker imamo od vinogradov že tako malo dobička, in ker dobro vemo, da je množina vinogradnikov v dolgovi, potem naj pa še od vina novi davek plačujemo! Da se vino tako težko proda, krivi so trje vzroki. Prvi vzrok je ponarejeno vino, katerega se po mestih in trgih prav mnogo popije. Drugi vzrok pa je pivo, katerega se v poletnem toplem času več popije, kakor vina. In tretji vzrok je žganje, katerega se proizvaja iz špirta in ki ga veliko popije gotovi ljudje. Ker so te trojne pijače večinoma v rokah samih bogatinov, zatorej izjavimo mi vinogradniki: Če v državni blagajni primanjkuje denarja, naj zgoraj omejeni bogatini dodajo, ker namesto nas dobiček vlečejo. Če pa nečajo tega storiti, naj pa te trojne ponarejene pijače popolnoma opustijo. Vinogradniki bomo potem lažje svoje vino prodali, imeli bomo večje veselje do vinogradov in pridelali polagoma toliko vina, da ne bo treba onih kuhanih in ponarejenih pijač.

k Vitanje. Predzadnje nedeljo je začela poslovati pri nas kmečka hranilnica in posojilnica in ima v bodoče svoje uradne ure vsak četrtek, nedeljo in semanjski dan predpoldan. Ob tej priliki je predaval potovalni učitelj Vladimir Pušenjak o politični, stanovski in gospodarski organizaciji kmečkega stanu, nas poučil o vsem poslovanju in bodril k neustranšenemu delu za kmečki blagor. Kmečka posojilnica sprejema hranilne vloge od vsakega in je obrestuje z 4%. Posojila daje proti 5% obrestovanju na poroštvo; pri intabulacijah izvršuje prošnje in vse listine brez notarja ali odvjetnika sama, in sicer brezplačno. Delež znaša 2 kroni, posojilnica ima kot Rajfajznovka pravico, rabiti nizke koleke po lestvici I., in si stranke že pri kolekih mnogo prihranijo. Kmetje! Vlagajte hranilne vloge pri kmečki posojilnici, v sili se obrnite na kmečko posojilnico!

k Vitanje. V predzadnjem „Nar. Listu“ se dobro znani vitanjski liberalci, ki je gotovo v najbližnjem sorodstvu z — „zavednim“ slovenskim učiteljem, zaletava v našo novoustanovljeno kmečko posojilnico. Javno mnenje je, da se dopisnik boji, da bo v bodoče mastni zaslužek pri liberalni posojilnici manjši, radi tega napad na pristaše S. K. Z. Stara posojilnica je sedaj liberalna, ker je glavna in odločujoča oseba pri njej liberalen učitelj, ki pri vseh volitvah z mrlično strastjo dela za liberalno stranko in ker je posojilnica še vedno članica liberalne Zveze v Celju, akoravno so vse druge posojilnice, ki nečajo biti liberalne, že davno izstopile. Liberalna je posojilnica, ker podpira liberalne liste. Svojo liberalno barvo je pokazala posojilnica, oziroma njeni organi s tem, da je nakupila zadnje številko „Narodnega Lista“ in doposlala vsem odbornikom kmečke posojilnice. Za nas je brezpomembno preiskovati, ali je storil to liberalni učitelj Koser na lastno roko ali pa z vednostjo drugih posojilniških odbornikov. Naši vrli kmetje so dali liberalnemu učitelju, ki je skušal opevati zasejati liberalizem med nas, dočim obstoji vse njegovo narodno delo v tem, da požira na debelo stotake pri posojilnici kot — mastno plačani tajnik in ima lepo stanovanje od posojilnice skoraj zastoni, odgovor s tem, da so vrnili „Narodni List“, odgovor pa bodo dali tudi s tem, da se bodo posluževali v vseh slučajih le kmečke posojilnice in zanjo delovali. Liberalni Koser nam gospodaril ne bo!

Celjski okraj.

c Velike povodnji v Celju. Vsi del silnega dežja je narasla Savinja skoro za štiri metre. Cela celjska okolica je poplavljena, istotako mestni vrt in več ulic. V Sovodnje in Teharje se skoro ne da priti. V plinarni deluje požarna bramba, da zabrani vhod vode v peč. Sole so zelo slabo obiskane. Voda še narasča.

c Celjska porota. Za prvo porotno zasedanje v letu 1910 se je določilo pri okrožni sodnici v Celju kot predsednika porotnega sodišča c. kr. dvornega svetnika in predsednika okrožnega sodišča Antona pl. Wurmserja, in kot njega namestnike deželnosodna svetnike Frana pl. Garzarollija Thurnlaskega, Ad. Kociana in dr. Adolfa Roschana.

c Smrt vranam! Ker povzročijo vrane poljedelcu veliko škodo, sklenil je občinski odbor Sv. Krištofa, dati „streljega“ za mlado vrano 10, za staro 20 vin. Gotovo bodo fantje za časa gnjezdenja tem raje mlade vrane pobirali in lovcem tem veseleje stare streljaji. Kakor se je dala nagrada na uničenje modrasov, in res jih je veliko manj videti, tako je še bolj treba uničevati vrane, ker so te veliko škodljivejše za kmeta, kot vsaka druga žival. Občine, posnemajte!

c Petrovče. Tamkaj se je vršil dne 8. t. m. občni zbor društva „Gospodar“. Vkljub skrajno neugodnemu vremenu zbralo se je obilo društvenikov. Ko je deželni poslanec gospod Terglav poučil zbrano o nameravanem novem vinskem davku, sklenila se je ostra resolucija proti nameravanemu zakonu, s katero se slovenski poslanci pozivajo, zastaviti vse svoje moči in upliv, da se ta, za vinogradnike krivična postava prepreči. Obenem se je izrekla tudi soglasno zaupnica poslancem Slovenske kmečke zveze z željo in zahtevo, da vstrajajo v odločnem boju in v dosledni obrambi narodnih in gospodarskih zahtev slovenskega ljudstva. Vsemu zborovanju so navzoči z zanimanjem sledili, društveno potročilo in druge nasvete raznih gg. govornikov veselo in znajoče vzeli ter se vidno veselili društvenega napredka. Društveni tamburaški zbor samih mladih nadebudnih mladencev pa je zborovalce kratkočasil s krasno-milimi zvoki tamburice. Vsa čast g. kapelniku, ki se ne straši truda in tako vstrajno vodi in vadi svoj mladi zbor.

c Okolica Mozirje. Burne občinske volitve za okolico Mozirje so končane. Nekateri trški liberalci so divjali kakor besni, hoteč spraviti občinski zastop v liberalne roke, posebno se je odlikoval neki gospod, kateri je prav po „dohtarsko“ nagovarjal kmete in jim obetal boljše bodočnost. No, za to neumno delovanje pa so mu zavedni kmetje dali na njegov nos tako hud udarec, da je v vseh treh razredih padla trdnjava, katero so hoteli postaviti po svojem kopitu. Na celi črti so zmagali kandidacije, katere so postavili pristaši Kmečke zveze. To je bil hud ropot, kajne, gospodje liberalci? Možeje v občini trg Mozirje na delo, posnemajte okolico! Ne bode vam žal, ako bodete vi z nami, bodemo mi z vami. Torej, živeli zavedni volilci! Okolice!

c Ljubija pri Mozirju. V četrtek, dne 16. t. m. je umrl po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, posestniški sin Ivan Janko v 31. letu svoje starosti. Vdan v božjo voljo, je potrpežljivo prenašal svojo bolezen. Nesrečna jetika ga je spravila v prezgodnji grob. Okoliški fantje darovali so mu krasen nagrobni venec. Bodi mu zemljica lahka!

c Sv. Pavel pri Preboldu. Na praznik brezmadežnega spočetja Marije Device se je v cerkvi med rano službo božjo, ravno ko je g. župnik pridigoval, naenkrat zaslišal glas: gori, Ogenj je nastal v žagradu in je zgorela v dveh štrambah vsa cerkevna obleka: 8 krasnih mašnih plaščev, dva pluviala, dve dalmetiki, vsa druga cerkevna obleka je tako poškodovana, da ne bode več za rabo. Duhovnika imata le še toliko cerkvene obleke, da moreta maševati. Zgorele so tudi dragocene priprave, katere so vrli župljani pripravili za novi maši naših dveh rojakov leta 1891., zdaj č. gg. župnikov Matije Skorjanca in Jerneja Vurkelca. Škoda znaša nad 4000 kron.

c Nova cerkev. V četrtek, dne 16. t. m. smo pokopali nad 80 let staro vdovo in previtkarico Senegačnik. Bila je blaga mati. Njeni sinovi so naročniki krščanskih časopisov, Sveti ji večna luč! — Sočji naročnik „Narodnega Lista“ baje ne bo več sprejemal. Prav je tako! Poštenemu človeku res ne more ugajati protiverski list. — Več vinotočev se namerava otvoriti, ker se vino silno slabo na kmetih prodaja, v krémah je pa vedno drago.

c Čast kokarske občine zahteva, da odstopi sedanj župan g. Jože Praznik. Kako se vjema s finim čutom kokarske občine, ki ima za župana nesamostojnega moža! Pri porotni obravnavi dne 1. t. m. v Mariboru je mozirski nadučitelj Praprotnik pod prisego izpovedal, da je župan praznik le ime, Knaflič pa dela vse, je pač župan, ki le figurira, v resnici pa je drug. No Praznik, kako dolgo boste v javnosti še igrali župana, kedaj nastopite kot resničen, delujoči župan?

c Slov. kat. pol. društvo za sodnijski okraj Čornjigrad priredi začetkom prihodnjega leta velik javen ljudski shod na Rečici v Prislavnih prostorih. Vabijo se tem potom veleč. gg. dež. in drž. poslanci, da nastopijo kot govorniki in poročajo o važnih političnih dogodkih. Somišljeniki se vabijo in bodite pripravljeni!

c St. Jur ob Taboru. Bralno društvo in njegov telovadni odsek imata občni zbor v ponedeljek, dne 27. t. m., po sv. opravilu v cerkveni hiši. Posebno radi Orlov pričakuje velike udeležbe odbor.

c „Štajerca“ in župnik Ugrizek, ali spoznajte „Štajerca“ „Štajerc“ je v 14. štev. dne 12. julija 1903 o župniku O. z lastnimi besedami podpisane učitelja Adamiča tako-le dobesečno potrdil, da ni župnik učitelja ob službo in kruhi spravil: „To je resnično, da sem jaz (učitelj Adamič) šel prostovoljno v pokol.“

Njegova (Ogrizekova) goraka želja pa, mene ob službo in pokojnino spraviti, se mu hvala Bogu, ni posrečila. Na te lastne učiteljeve besede je „Štajero“ pozabil, ko je lani v jesen in za božič ter letos maja ravno nasprotno trdil, vsled česar je prišlo do tožbe. Po preloženih obravnavi je „Slovenski Gospodar“ „Štajerca“ na njegovo lastno potrdilo opozoril, ker smo upali, da se bo „Štajero“ brez nadaljne sodniške pomoči poravnal. Pa „Štajero“ svojega velikega obrekovanja ne poravnal, ampak imenuje v svoji 47. številki z dne 21. novembra t. l. „Slovenskega Gospodarja“ in župnika, da sta lažnjivca. — Na vse to opozorimo javnost in „Štajerčeve“ bralce, da izprevidijo, kako strašno tepta „Štajero“ resnico, kako brezobzirno obrekuje duhovnika in kako neusmiljeno vodi na krivju pota svoje bralce.

c **Ponikva.** Pretečeno nedeljo je priredil posl. Vrečko pri nas v gostilni g. Oslak-a zborovanje, katerega se je udeležilo lepo število zborovalcev, zlasti posestnikov vinogradov. Predsednikom je bil enoglasno izvoljen načelnik kmetijske podružnice g. Jurij Zabukovšek, zapisničarjem vrli kmet Ivan Brglez. G. predsednik srčno pozdravi zborovalce, zlasti pa g. deželnega poslanca, in mu podeli besedo. Džželni poslanec je v nad eno uro dolgem govoru razložil prav poljudno in natanko bistvo novega vinskega davka; govoril je tudi o delovanju poslancev S. K. Z. v deželni zboru. Zborovalci so z velikim zanimanjem sledili vsem njegovim izvajanjem. Zelo so bili zborovalci ogorčeni nad nakano finančnega ministra, ki namerava vino še bolj obdati in; tako zadati vinogradnikom smrtni udarec. Enako razburjenje se je pokazalo, ko je razlagal g. poslanec, kako nemška večina v deželni zboru postopa proti slovenskim poslancem, če spregovore v slovenskem jeziku par besed; odločno se je zahtevalo, da naj neustrašeno stojijo tudi naprej na braniku za slovenske pravice. Sprejele so se resolucije zoper vinski davek in zoper odprtje mej. Zahteva se, da prevzame država stroške za ljudsko šolo, da se gospodarski tečaji na mariborski sadjarški in vinarški šoli vršijo v slovenskem jeziku, in da se na Slovenskem povsod nastavlja le slovenski in slovensčine popolnoma zmožni uradniki ter da se upelje v vseh uradih slovensko uračlovanje. Ob koncu govora izrečejo zborovalci posebej zaupnico g. poslancu in tudi vsem poslancem S. K. Z.

c **Smarije pri Jelšah.** (Zopet nova šola.) Že se je mislilo, da je zmagala pravica, da se je zahteva za zidanje nepotrebne nove šole opustila, kar bi bilo seveda najbolj pametno in pravično. Toda prišlo je drugače. Se nikdar poprej ni bila tako odločna zahteva po zidanju nove šole, kakor ravno sedaj od višjih šolskih oblasti. Ne verjel bi človek, da je kaj takega mogoče. Na tem mestu hočemo svetu pokazati, kaka krivica se godi s tem davkoplačevalcem in kakšni postopajo oblastva. Ko se je čutila potreba, razširiti šolo, je krajni šolski svet kupil lepo hišo od gospoda Vičerja za šolo. Predno se je sklenila pogodba, se je poklicala komisija, katera se je izrekla, da hiša popolnoma ustreza šolskim zahtevam, ter priporočala jo kupiti, kar je tudi krajni šolski svet storil, in šolski pouk se je pričel takoj v tej hiši. Štiri leta pozneje je nek tukajšnji liberalni učitelj stuhal, da bi se s kakim novim šolskim poslopjem s tujimi žalji kaj lepo trg poepšal in povečal. Res se mu je posrečilo s pomočjo učiteljev v okrajnem šolskem svetu doseči, da je sklenil ta zidati novo šolo s pretvezo, da Vičerja hiša ne ustreza šolskim zahtevam. Krajni šolski svet je odločno ugovarjal proti temu sklepu ter je šlo posebno odposlanstvo v Gradec, katero je izposlovalo od deželnega šolskega sveta, da je ta odredil komisijo, h kateri je poslal svojega zastopnika nadinženirja, da se še enkrat pregleda omenjena hiša. Ta komisija v družbi nadinženirja se je izrekla zopet, da ustreza hiša popolnoma šolskim zahtevam, samo nekaj popravil jej je treba, katere je bil krajni šolski svet voljan takoj izvršiti. Človek je mislil, da so sedaj prekrižani vsi naklepi že omenjenega liberalnega učitelja. Pa temu ni tako. Naš takratni deželni poslanec pete kurije, dr. Ploj, najbrž naprošen, je v Gradcu govoril oblastim, da vse tukajšnje ljudstvo želi novo šolo. Na podlagi teh poročil je deželni šolski svet zaukazal zidanje nove šole. Na ljudsko prošnjo se je potem dr. Korošec mnogo trudil, da bi odvrnil to nesrečo od ljudstva, in res se mu je posrečilo, izposlovati pri deželni šolskem svetu, da je bil ta vojan, umakniti svoj ukaz, ako okrajni šolski svet ne bode tirjal nove šole. Na posebni listini se je s podpisani nadpolovična večina okrajnega šolskega sveta izrekla proti zidanju nove šole. Ko pa je okrajni glavar o tem zvedel, je takoj odredil, da se to vprašanje postavi pri seji okrajnega šolskega sveta na dnevni red. To pot smo imeli pa nesrečo. Tačasni g. dekan šmarnski in veleposestnik g. Gučar sta bila na bolniški postelji in se nista mogla seje udeležiti. Tako so trije učitelji s pomočjo glavarjevega glasu zmagali proti drugim trem, ki niso bili za zidanje nove šole, ter s tem naložili davkoplačevalcem 56.000 kron, kakor je proračunljeno, da bo nove šole stala. Za vsako stavbo, bodisi državno ali deželno, se mora prej potreba dokazati, potem se šele denar dovoli, in vsak davkoplačevalec se lahko prepriča o tej potrebi. Zato tudi ljudstvo tem potom zahteva od slavnega okrajnega šolskega sveta in slavne komisije, da naznani, kateri razlogi so je vodili do gori označenih sklepov. Najprej vam povemo, da vam ne verjamemo, ako nam rečete, da Vičerja hiša ne vstreza

šolskim zahtevam. Ako ste se dva komisiji izrekli, da vstreza, zakaj bi vam pa mi verjeli, da ne vstreza, posebno, ker je bil pri drugi komisiji od deželnega šolskega sveta nadinženir, torej vaše nadoblasti zastopnik. Tudi vam ne verjamemo, ako rečete, da je sploh potreba šolo zidati. Izmed 8 odbornikov okrajnega šolskega sveta jih 5 ni čutilo te potrebe, in le trije učitelji so to čutili, in še ti niso pravzaprav tega čutili, ampak čisto kaj drugega. Da so učiteljska čutila postala sklep, je bilo odvisno le od slučaja, da sta bila dva odbornika na bolniški postelji.

c **Sv. Jurij** ob juž. žel. Gospod uradnik! Ali veste kaj novega? Učitelj Kveder se bo oženil. Poleg ljudske šole poučuje že na obrtni šoli, in časoma nemara pride za učitelja na kmetijsko šolo. To tudi povsem zasluži. Kdo se trudi bolj ljudi spreobračati in pridobivati za svobodomiselnost, kakor neki človek, ki ga lahko vidiš ob nedeljah v krčmah hoditi od one mize do druge in ljudem vsiljevati svoje nazore, ki si jih je navlekel iz slabih knjig in šel pridobivati na ših svobodomiselnost v Ljubljano. Pa kako se zna prikupovati. Samo med je tistemu, ki ga hoče poslušati, posebno pa mladim, neizkušanim mladeničem. Žalibože, da se dajo nekateri od njega zapeljati, katerim tudi spisuje razne govore za liberalne shode. G. Kveder, ali poznate tega človeka? Ki po krčmah uči, da je njegov praded orangutang, ki mu smrđi vse, kar je krščansko-katoliško in ki je pred nekaj časa izrekel očitno te-le lepe besede: Pereať katoliško bralno društvo? In so mu zapeljani mladeniči ploskali: Pereať, naj pogine! — Kaj se tako smukate okoli klerikalcev in jih lepo prosite, naj Vam prizanesajo in oblasti ne naznanijo? Pravite, da bi od tukaj radi prišli na kako drugo primerno mesto. Da bi se to le kmalu zgodilo! Kako veselo bi bilo potem pri nas. Že naprej Vam želimo: Srečno pot!

c **Nova cerkev.** Na šefanovo ta-voj po večerniših bodo v sobi bralnega društva predstavljali naši mladeniči igrokaz „Kmet Herod“ z deklamacije. Prijatelji poštene zabave, pridite nas počastiti z obilnim obiskom.

Odbor za ustanovitev šolske kuhinje v Mozirju priredi v nedeljo dne 26. decembra v gostilniških prostorih g. Alojza Goričar v Libji pri Mozirju veselico s prav zanimivim vesepredm. Na dnevnem redu so: predaja božičnega drevesca, srečolov i dr. Začetek ob 6. uri zvečer. Ker je čisti dobiček te veselice namenjen za ustanovitev šolske kuhinje, vabi se slavno občinstvo, da se v prav velikem številu udeleži te veselice.

c **Gornjograd.** Izobraževalno društvo priredi na šefanovo dne 26. decembra t. l. v župnijskih prostorih v Gornjemgradu ob pol treh popoldne gledališko predstavo. Igrali se bo: „Večna mladost in večna lepota“, igrokaz v treh dejanjih, in „Rdeči nosovi“, burka v enem dejanju. Videli boste obleke iz starih rimskih časov, benvalični cgenj, prikazni igra „Vična mladost in večna lepota“ se godi čb času priganjanja kristanov. Sedeži 80 v, st. jišča 40 v, otroci 20 v.

c **Cebelarška podružnica** za okraj Krzje ima svoj občni zbor v pond. 27. dec 1-09 v Kozjem ob 10. uri dopoldne.

c **Braslovče** Pevsko društvo ima na šefanovo ob 4 uri pop. v gostilni g. Franca Brišnik svoj XVII. občni zbor po običajnem vopredu. Vabijo se prav uljudno vsi prijatelji petja k občemu zboru. Naše društvo je jedno najstarejših pevskih društev in oživa splošno simpatije.

Vestnik mladinske organizacije.

Z. S. M.

Z. S. K. S. Z. je zborovala tudi Z. S. M. Poročal je njen predsednik Žebot med drugim sledeče: Da si naredimo načrt za letošnje naše delovanje, sklicali smo dne 25. marca v Maribor mladeniče iz vsega Štajerja na posvet. Razgovarjali smo se med seboj, poizvedeli smo, kje je še organizacija najbolj pomajkljiva, določili shode in se tega načrta tudi kolikor mogoče držali. Šestnajst dobro obiskanih shodov smo priredili in še nismo mogli nekaterim krajem ustreči. Ti shodi, ki so nekake mladeniške orožne vaje, so bili vedno v zvezi s službo božjo, da smo tako zadostili ne le narodni, ampak tudi naši verski dolžnosti. Število mladeniških zvez je čez 25, a še vendar vse premalo. Vsaka župnija bi morala imeti mladeniško zvezo; in v tej zvezi naj se potem, če so le dani pogoji, ustanovi telovadni odsek „Orel.“ Takih odsekov je sedaj na Štajerskem 10, torej premalo. Liberalci so ustanovili Zvezo liberalne mladine in jo imenovali napredno; toda dosedaj niso še ne enega naprednega koraka storili. Pravi napredek je le v naših vrstah. In da bo naša organizacija v vsakem oziru napredovala, naj vsak mladenič po svoji možnosti sodeluje. Vsi za enega, eden za vse!

Pišee. Človeku se morajo od samega veselja oči iskriti, ko vidi toliko število zavedne mladine v našem hovoustanovljenem izobraževalnem društvu. Da je naša mladina navdušena, to nam je pokazal

Lepa priložnost! Majhna in prav dobro idoča trgovina zraven cerkve v prometnem kraju se dà z novim letom v najem. Naslov pri upravnistvu. 1007

Išče se takoj prileten hlapec, kateri mora biti v vseh gos odeskih delih izurjen, namreč pri živini, na polju, pri treh in smozen vrtnarskega dela, ker je primoran sam gospodarstvo peljati. Naslov se izve v upravnistvu 1008

Kupim g stilno, tjer bi bilo posestvo zraven, da bi se redila i krava in nekaj svinj, tudi kupim brez gostilne, pa v lepem ravnem kraju in blizu cerkve, ali kol dvo- ra do 1000 kron. Kdor ima na prodaj, naj naznani Jan. Švagan v Poljčanah. 992

prekrasen ustanovni shod naše Dekliške zveze. Na sv. Štefana popoldne ob treh pa hoče tudi naša mladina poskusiti svojo srečo; zato bomo priredili šaliv srečolov v prostorni dvorani g. župana Iv. Kostevca. Vabimo tudi vas očete in matere, da poskusite svojo srečo. — Toda to še ni vse. Na novoga leta si hočemo tudi mi fantje ustanoviti nov mladeniški odsek. Torej na svidenje fantje na ustanovnem shodu, ki se vrši po drugem sv. opravilu.

Drobfinice.

b **Belgijski kralj Leopold II.** je dne 17. t. m. za vedno zatisnil svoje oči. Že več let je bolehal na črevesnih boleznih. Dal se je operirati, a takoj po operaciji se je njegovo stanje poslabšalo. Kralj Leopold II. je bil poročen z avstrijsko nadvojvodinjo Marijo Henrijeto, ki je umrla dne 19. septembra 1902. Imel je ž njo tri hčerke: Lujizo, Stefanijo, bivšo avstrijsko prestolonaslednico, in Klementino. Za prestolonaslednika je določen sin njegovega brata grofa Filipa Flandernskega, princ Albert.

Najnovejše novice.

Državni zbor. V poljedelskem odseku se je dne 21. t. m. sklenil zakon za povzdigo živinpreje in nje prodajo. Določilo se je v to svrho 6.050.000 kron. Potegoval se je ob tej priliki za svoje volilce tudi posl. Roškar. Natančneje poročilo sledi. — V podpornem odseku se je oglasil dne 22. t. m. poslanec Roškar z vso vneto za vse na Sp. Štajerskem po toči, povodnji in drugih uimah poškodovane. Zahteval je zadostne popore potrebnim, in naglašal, da naj se kar najpreje obvezno zavarovanje proti vsakerim ujмам sklene in uvede. — V razpravi pri drugem branju **pooblastilnega zakona za sklepanje trgovinskih pogodb,** je govoril poslanec Pišek v imenu Slovenskega kluba ter dokazoval, da bodo naši živinorejci trpeli veliko škodo, če se pooblastilni zakon sprejme, ker iz statistike je razvidno, da se iz Avstrije na leto (1908) 198.000 komadov živine izvozi ter ni potrebno meje odpreti. Tudi je ožigosal vlado, da je podpora za posušni hudo prizadete odklonila in še zdaj, ko so se poslanci K. Z. zopet počno potegovali, se je minimalna podpora kron 200.000 obljubila. Izjavil je, da glasuje celi Slovenski klub proti.

Maribor. Katoliško gospejno društvo je dne 19. t. m. priredilo revnim otrokom božičnico pri čč. šolskih sestrah. Obdarovanih je bilo 160 ubogih deklet z obleko in obutalom. Obenem se je obhajal spomin na 700letnico slovesnih redovnih obljub sv. o. Frančiška. Deklice so proslavljale s petjem in deklamovanjem božično Dete in sv. o. Frančiška, prevzvišeni knez in škof pa so imeli prekrasen nagovor.

V **Slivnici** pri Mariboru je 23. t. m. zjutraj umrla gospa Cecilija Cabrol, rojena Hiri. N. v m. p.!

Cirkovce. Preteklo sredo se je od nas poslalo pismo v Maribor, a, kakor se nam poročča iz Maribora, še do danes ni tje prispelo. Šlo se je za zborovanje, katero naj bi se vršilo v pondeljek, a govornik ni mogel priti, ker pisma ni dobil. Poštna oddajnica v Cirkovcah in poštni urad na Pragerskem naj preiskujeta, kam je to pismo prišlo. V bodoče pa zahtevamo, da se take nerednosti opuste, ker se s tem škoduje dobri stvari in ljudstvo po nepotrebnem bega.

Opozarjamo slavno občinstvo, da bođe otvoril g. dr. Josip Leskovar, večletni vodja odvetniške pisarne g. dr. Šusteršiča, meseca januarja odvetniško pisarno v Mariboru, gosposka ulica štev. 15.

Friedjung oproščen. Friedjung in hrvaški poslanec Supilo sta se včeraaj poravnala, nakar je potratno sodišče Friedjunga orpostolilo.

Izd. goriških volitev. Kandidat S. L. S. Zlobec je dobil 10.730 glasov, agrarec Vran 2358, liberalci Vrtovec 4079, socialist dr. Tuma 1218 glasov. Zlobec je dobil nad 3000 glasov več kot vsi nasprotniki.

Slovinci! Slovenke! Razširjajte „Slovenski Gospodar“!

Listnica uredništva.

Mala nedelja Osbnosti se le rajši varovati. — Za priredboj številko smo morali odločiti: Mala nedelja, Dramlje, Stopce, Gri e, Juršinci, Veličane, Ivanjkovec, Vit-nje, St. Jur ob juž. žel., St. Jur ob Taboru, Sv. Peter v Sav. d l, Zgor. Ponikva.

Za božična in novoletna darila

priporočava novo došle kasete pismenega papirja, albumov za slike, dopisnice in poezije. — Velika izber božičnih in novoletnih dopisnic, božičnih okraskov itd. — Največja zaloga barvanega in svilenega papirja vsake vrste, zlatega in srebrnega papirja, zlate pene, žice in perje za cvetlice, šumeče zlato, podobice za jaslice in napravljenih jaslic.

Na debelo! Na drobno!
Goričar & Leskovšek, Celje.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priporoča te-le tvrdke:

'pri angelju' Nova trgovina, 'pri angelju'
z modnim in manufakturnim blagom
J. N. ŠOŠTARIČ :: MARIBOR,
Glavni trg šte. 19.

M. E. ŠEPEC
Grajaki trg 2 MARIBOR Burgplatz 2.
priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd.. vse po najnižji ceni.

Pohištvo!
v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroške postelje ter ogledala po najnižji ceni.
Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna
Pri pošti
Maribor, Tegethoffova cesta 49
priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrazle in tople jedi.
Mar. Meden.

1000 Kron!

ne dobite, ampak precej denarja si prihranite, ako kupujete vse za Vašo potrebo, kakor vsakovrstno blago za žensko in moško obleko, najlepše svilnate robe, perilo, preproge, rjuhe, platno belo in barvano in mnogo drugih različnih stvari v največji in najcenejši trgovini
JOŽEFA ULAGA v MARIBORU,
Tegethoff-ova cesta šte. 21.
Največja zaloga! 364 Največja zaloga!

40, 50 ali 60 v
v znakah pošljite takoj in dobite 10 komadov krasnih razglednic (s cveticami, krajine, ljubeče, božične ali novoletne), kakršne si želite. — V zalogi 100.000 komadov zato znižana cena.
Trgovina s papirjem
VILKO WEIXL,
MARIBOR, Gornja Gosposka ulica 33.

Tovarna za glinske izdelke
v Račju
zdeluje s parnični stroji iz najboljših, večkrat premletih glin priznane najboljše izdelke, kakor: patentovane rezalne in vsakovrstno drugo strojno opremo, opako za sid, za oblike, dimnike, rekontra-opako, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.
Zaloga tudi v Mariboru, Gosposka cesta, pri kramarju A. Slama-ju

Glavna zaloga Barthelnovega apna za poklajo! Razne vrste traynega, deteljnega, gozdnega in vrtnarskega semena priporoča
M. Berdajs MARIBOR
Sofijin trg

SLASCICE,
kot obveske na božična drevesa, najnovejših vrst v velikanski izbiri, priporoča
nova slaščičarna
EMAN ILICH, MARIBOR,
Gornja Gosposka ulica šte. 38.
Naročila na razno pecivo za praznike se točno ter v popolno zadovoljnost cenj. ob-
činstvu izvršijo. — Za gospode trgovce posebno znižane cene.

Preklic
Zastonj v Celje!!
Na poziv celjskega trgov. gremija sem primoran vstaviti povrnitev vožnje in bodem začasno, dokler ne bode pritožba pri višjih oblastih rešena, dajal potrdila čez plačane račune ali pa iste zneske daroval za sklad obmejnih Slovencev.
R. Stermecki,
narodni trgovec v Celju.

Svoji k svojim!
Nova trgovina
Fr. Bureš,
urar, očalar in zlatar
v Mariboru
Tegethoffova cesta 33.
priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnoglede, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.
Vsi popravki se točno hitro izvršijo.

Edina narodna steklarska trgovina
FRAN STRUPI, Celje,
priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za pedobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.
Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.
Na debelo — Na drobno

Slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru, Šolska ulica šte. 2 nasproti kavarni 'Central' moderno urejeno brivnico. Isto priporočam vsem zavednim Slovincem ob čisti in točni postrežbi v blagohotni obliki. Odličnim spoštovanjem
IVAN BERGLES,
brivec.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2
sprejema vloge na knjižice in za te **4 1/2%** Kupuje in prodaja sročke in vse vrste vrednostnih papir-
koči račun ter je obrestaje po dštih **4 1/2%** jev po dnevnom kurzu.
Dolžniška glavica K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

SLAVIJA
je največja slovanska zavarovalnica,
proti požaru in življenju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter g. ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraj: Gorazdgrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vrnsko in rezervna zaklada, katere našta vse nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodela namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo plov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šol. 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.
Slovinci, poslažite se
Južnoštajersko hranilnico pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate donar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži donar za mladoletne in varovance izključno le v **Južnoštajersko hranilnico.**
Za brezplačno dopolniljav denarja se položnice c. kr. poštahranilniškega računa št. 18.813 vsakemu na razpolago.

Ze cela
zimski obleka
s podlogoj za ženske
6 Kron
pri **Druškoviču**
Slovenjgradec.

V slov. bistrškem okraju
se vsaki vabi k nakupovanju vsakovrstnih reči v trgovino
Alojz Pinter-ja
pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.
On Vam ponudi mnogovrstno dobro blago po zanesljivo nizki ceni. V zalogi ima tudi novo že prepricano najmočnejše redilno sredstvo za svinje „Lucullus“. — Bartelovo klijno apno, Tomaževa žlindra, vsake vrste železo, orodje, posodo, barvo, steklo, olje itd. — Kupuje pšenico, rž, oves, suhe gobe, vinski kamen, maslo, jajce itd.

Pozor! Rokavice za zimo in veselice, naramnice, irhaste hlače itd. le domačega izdelovanja kupujete najboljšo pri **Franzu Podgoršek**, rokavičar in bandažist Maribor, Grajska ulica 7. Špecialist za kilne pase, pokončne držaje, umetne noge in roke, varne stroje proti skriviljenju trupla i. t. d. — V zalogi so tudi razni predmeti za postrežbo bolnikov.
Izdelovanje dobro!
Cene nizke!

IVAN RAVNIKAR, trgovina s špec. blagom, barvami in dež. pridelki.
Celje, Graška cesta.
Kupujem po najvišji dnevni ceni suhe gobe, pšenico, oves, ječmen ter vse deželne pridelke. — Opozorjam živinorejce na „Lucullus“, ker s tem najprej izrede svoje prašiče, katerega imam v zalogi na drobno in debelo po najnižji ceni.
Z odličnim spoštovanjem
Ivan Ravnkar.

Kemična pralnica oblik
H. Volk, Šoštanj
se priporoča za pranje in barvanje raznih oblik, kožu-hovin, rokavice itd. Lišpa od oblik ni treba odstraniti. Edini slovenski zavod te vrste.
Nabiralnica v Mariboru pri J. Vezjak, krojač, Šolska ulica 4.

A. Jurca naslednik Alojzija Senčar v Ptuj,
priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih barv, firneža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči.
Na debelo : na drobno. — Nizke cene : točna postrežba.

Olje
za razne stroje prodaja tis-karna sv. Cirila v Mariboru
100 kg po 25 K.

„CROATIA“ edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobod-nega in kr. glav. mesta Zagreba
„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hišo, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opremo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.
Za pojasnila dajo: Poštarica „CROATIA“ v Trstu, Gornje št. 1.

Lovske puške
vseh sestav, priznane delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča
Prva borovska tovarna orožja
Peter Wernig
družba z omejeno savezom v Borovljah (Koro ko).

Dijaki dobijo zelo po nizki ceni vse šolske in pisarniške potrebščine v trgovini Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Stampilje
iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Tiskarna sv. Cirila

v MARIBORU

priloga za trgovce:

cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma, kverte z naslovom, dopisnice i. t. d.

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOV: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

sl. Zaga II, Y 1161, 5:9 I. V.

„ADLER“

je izdelek pisalnega stroja prve vrste, takoj vidna pisava, samo 30 tipk, 90 črk, ki dajo zopet nad 100 pismenk. Vrste so zajamčeno ravne. Prebije 20 kopij.

Slovensko-mednarodna tastatura!

Najvišja izpopolnitev!

okoli 50.000 v rabi!

925 Brez vsake konkurence

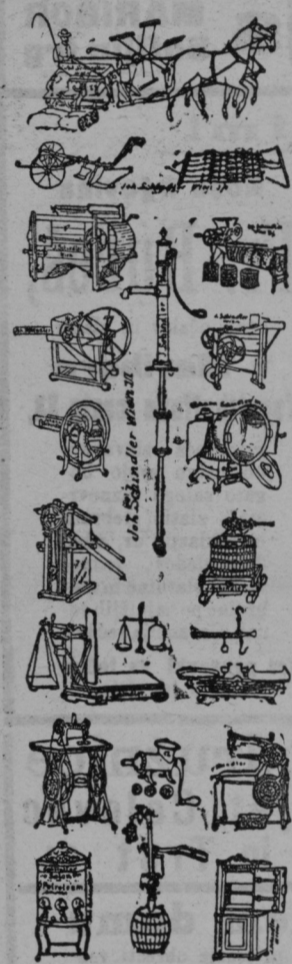
Zastopnik: **Robert Fuchs**, Maribor, v trgovini z blagom H. J. Turad.

Ivan Schindler, Dunaj III/1

Erdbergstrasse 12

pošilja že veliko let dobro znane

stroje vsake vrste za poljedelstvo itd.

kakor: mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škroplilnice, poljsko orodje, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čitilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroje za rezanje rope, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, svinčene cevi, železne cevi itd., postranske komade za vse stroje, četudi niso bili pri meni naročeni. Kose za slamoreznice iz prima jekla po izdatno znižanih cenah ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroje za točenje piva, skrinje za led, stroje za sladole, priprave za izdelovanje soda-vode in penečih vin, mlin za dišave, kavo, itd., stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice, železno pohištvo, železne blagajne, živalne stroje vseh sestav, orodje in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih tudi na obroke!

Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno in pošt. prosto. Dopisuje se tudi v slov. jeziku.

Prekupel in agentje zaželjeni.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler, Dunaj III/1
Erdbergstrasse 12.

296

AMERIKA

Kdor se za AMERIKO zanima, ..

dobi na zahtevo

brezplačno pojasnilo o najboljšem prevažanju v Ameriko

Cesarski parniki

Cesar Viljem II	215 metrov dolg.
Prestolonaslednica Cecilija	215 " "
Prestolonaslednik Viljem	202 " "
Cesar Viljem Veliki	198 " "

vozijo v 6-7 dneh iz Bremena do New-Jorka.

Odhod v torek.

Cesarski parniki vozijo samo od Bremena, kdor torej hoče s cesar-parnikom potovati, lahko prosto brez ovir potuje, nihče nima pravice tega prepovedati. Vsak ima svojo prosto voljo, da se za svoj denar pelje, kamor se hoče.

F. Missler, Bremen, Bahnhofstrasse 30.

Prevažanje potnikov iz Bremena v Ameriko, Avstralijo, Afriko. Najnižje cene. Dobra postrežba.

985

Naznanilo.

Vsem vinogradnikom naznanjam, da imam na prodaj cepljene trte in sicer: laški rilček, šipon, žlahtnino (Gut-edel), beli burgundec, silvanec in kapčina. — Cena I. vrste 12 K 100 kom., II. vrste 5 K 100 kom. — Divjaki Rip. portalis 3 K 100 kom. — Oglasiti se je, dokler bo kaj zaloge, pri Francu Slodnjak, trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pošta: Juršinci pri Ptuj. 959

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden, Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska esloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in franko. Postrežba solidna in hitra. 681

Cepljene trte!

Najboljše kakovosti imam na prodaj. Sor-te so: 938

- Silvaner
- Beli Burgunder
- Velki Riesling
- Muskateler

vse cepljeno na rip. Portalis. I. vrsta 100 kom. 12 kron. Trte se bodo le spomladi izkapale zaradi zdravih in svežih korenin. Oglasiti se je pisмено ali osebno pri:

Francu Vnuk posestnik v Sakušaku p. Juršinci-Ptuj.

Izvrstni molitveniki

SO:

- Herg, Venec pobožnih molitev in sv. pesmi . . . K 3:50
- Rozman, Dekliške bukvice „ 3—
- Venec svetih pesmi . . . 2—
- Prijatelj otroški . . . —40
- Sv. Opravilo . . . 1:35

Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezi in stanejo potem okoli 50 vinarjev več. Poštnina znaša 20—30 vin. za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Vsem mojim velecenj. dobrotnikom, naročnikom, znancem in prijateljem želim **srečno Novo leto.**

Ob enem se priporočam vsem, naj mi blagovolijo to sedanje zaupanje tudi za naprej ohraniti. — Z odličnim spoštovanjem

Iv. Sojč, kipar Vitanje.

1008

Naznanilo.

C. kr. okrožno kot trgovsko sodišče v Celju dovolilo je dne 9. decembra 1909 št. 549/9 razpust in likvidacijo „Kmetijske zadruga“, vknjižene zadruga z omejenim poroštvom v Slovenjgradcu.

Likvidator je gosp. Jakob Vrečko v Slovenjgradcu in njegov namestnik Franc Verdnik v Šmartnem.

Upniki zadruga se pozivljajo, da se do 1. febr. 1910 pri likvidatorju oglase. 997

Novo! Čitaj!

Pozor kmetice in dekleta!

Najnovije in najbolje sredstvo za rast las in da lasje postanejo gosti in dolgi, to je:

Rastolšt. II.

Odstranjuje prhljaj na glavi in vsako kožno bolezen. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Cena franko na vsako pošto 1 lonček K 3:60, 2 lončka K 5.—. Pošilja se po poštne povzetju ali če se pošlje denar naprej. Prosim, da se naroči le pri meni pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Doljni Miholjac 250, Slavonija.

Kaj je levograf?

Levograf je najboljši pomnoževalni aparat; on ima pred vsemi drugimi sličnimi aparati to prednost, da se zbrise pisava iz njega tako lahko kakor kreda raz table.

Ceniki zastonj; vzorni aparati v poskus na razpolago. Plačuje se lahko tudi na obroke. Dobiva se samo pri 1000

Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. gor.

Novo! Čitaj!

Pozor kmetje in fantje!

Najnovije in najbolje sredstvo za rast las, brk in brade je:

Rastolšt. I.

Deluje, da brke in brada postanejo gosti in dolgi, odstranja prhljaj in vsako drugo kožno bolezen z glav o. Naroči naj si vsaka družina. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Imam mnogo zahvalnih in priznalnih pisem. Cena na vsako pošto franko 1 lonček K 3:60, 2 lončka K 5.—. Pošilja se po poštne povzetju ali če se pošlje denar naprej. Naroči se le pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Doljni Miholjac 250, Slavonija.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki prilozijo vprasanju znamko za 10 vinarjev.

Interjake številke.
Das 18. decembra 1909.
Trst 72 37 18 21 3
Line 55 42 62 32 48

Mala hiša s sadnim vrtom in eno njivo v lepi vasi Libelice na Koroskem tik farne cerkve, dve sobi, kuhinja, kleti, svinjskim in kravjim hlevom na prodaj. Posebno primerno za kakega rokodelca. Cena 2600 K; vec se isve pri lastniku Peter Ring, Libelice, Korosko. 917

Trnje za prodaj, mosler, muskateler, gutedel, sylvaner, burgunder, beli riesling, traminer, portugiser, ranfal, vse na portalis cepljeno; cepljenke stanejo 100 komadov 11 K in 100(00 korenjakov portalis 100 komadov korenjakov stane 3 K. Janez Verbnjak, posestnik-trtnar, Breg, Ptuj. 916

Vsak dan 10-20 K zasluži vsak brez truda in brez predznaja. Poljite takoj svoj naslov na: Schaechter, Dunaj 104, Postfach 46. 936

Na prodaj je malo posestvo, obstojece z lepo zidane hišo, kozolec in nekaj čez dva orala, njiv in travnika, na zelo prijaznem kraju, ter 2 minuti od župne cerkve, zunaj vasi novocerkovski, pripravno za vsakega gospoda (pencijonista) obrtnika ali rokodelca. Cena je 7000 K. Naslov lastnika je: Karol Mastak, posestnik na Straži občina Novacerkev pri Celju. 944

Lep travnik, pet oralov velik, tik ob državni cesti blizu Frama prodaja pod ugodnimi pogoji dr. R. Pipuš, Maribor. 952

Priden, pošten krojaški učencec se takoj sprejme pri gosp. Franc Korovskij, Tegethoffova ulica št. 24 v Mariboru. 950

V Novi vasi pri Mariboru na Sp. Radvanski cesti št. 21 je posestvo, ki obsega 1 oral njive, vrt, hiša s tremi sobami, 2 kuhinjami, 1 kletjo, se prodaja. Natančneje pove hišni gospodar. 951

Mlad misirski pomočnik iz dežele se sprejme pri Jos. Vogrinca v Zgor. Hajdini št. 35 pri Ptuj. 962

Andrej Hamar v Zg. Kungoti pri Mariboru, prodaja svoje posestvo, vsega skupaj 14 oralov, obstoječe iz travnikov okoli 5 oralov, drugo gozd, njive in sadonosnik. vse v I. razredu. Prodajo se tudi posebej samo travniki. Celo posestvo s postopjem vred za 11000 K. 955

Prodaja ali tudi v najem se da hiša (vila) pri Ljubljani, v isti nahaja se dobro idoča trgovina, ter jako ugoden kraj za prodajo vina na debslo. Odda se le spretnemu trgovcu. Pojasnila da J. Bevc, gostinčar v Ljubljani. 961

Posestvo se prodaja blizu državne ceste z novim trejem, s hišnim in kmetijskim poslopjem v dobrem stanju, 7 oralov zemljišča, za 5200 kron. Poste restanta št. 25, F. P. Frankolovo, Vojnik. 960

Iščem skušenega kurjača za mali parni stroj; prednost imajo tuzni, služba stalna, prost se za prilozbo spričeval M. D. 180. postrestante Idrija, Kranjsko. 985

Pot grafični aparat v dobrem stanju format 18x24, tudi 2x16 z objektivom iz inozemske tvrdke v Mitvedu na Saskem aparatu extra rapid Nr. 3, ki je sam veljal 64 kron, se vse skupaj tudi štativ, z dvema dvostranskima ka setzima samo zavoljo premembe stanu po ceni prodaja. Kje, pove upravnistvo. 970

Zaradi selitve v večje mesto se prodaja dobro idoča pekarija, 23 1/2 orala zemljišča, vse moderno urejeno in brez konkurence. Razpeča se na dan za 100-140 K. Prodaja se vse stoječe in ležeče za 22 tisoč K. Potrebno plačilo znaša 7000 do 8000 K. Vpraša naj se pri g. Simonu Berghaus, pekarski mojster v Goraji Polskavi pri Pragerskem (stajersko). 975

Kateri ima 20 K, lahko zasluži na dan 5 do 6 K in to brez vsakega velikega truda in znanosti. Polje naj hitro naslov na I. Anderluh, trg Lemberg, Šmarje pri Jelšah. 978

Amerikanski trt kljudec (podlago) za cepljenje želi kupiti več tisoč I. štajerska trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptuj, kateri se naj pismeno ponudbe takoj dopoljejo. 988

Trgovci pozor! V najem se da dobro idoča trgovina ne daleč od Maribora na veslem kraju blizu cerkve. Konkurenta se ni bati. se lahko prevzame nekaj obrti špecerijske kakor galanterijske reči vse po najnižji ceni. Odda se zaradi družinskih razmer. Kje, se izve v upravnistvu. 956

Malo posestvo, ki je primerno za kakega rokodelca, blizu farne cerkve, šole in mesta Ptuj, se takoj prodaja. Posestvo meri 2 orala. Cena je 2300 kron. Vpraša se ustneno ali pismeno pri Andreju Imenšek na Gornjem bregu pri Ptuj. 982

Lepa hiša se takoj odda v Wildenrainergasse št. 14 v Mariboru. Okna na sodnijsko ulico. Parterre, separat. Vpraša se pri hišni številki št. 2. 979

Suhe brezdimne hruške kilogram po 28 vin. — Sladek lavantinski hrušo 66 liter po 12 vin razpošilja Schmelzofen, pošta Wolfsberg Korosko. 972

V Ormožu prodaja Jožef in Marija Lušič posestvo, obstoječe iz poslopja, dobro obdelanih njiv, sadovnjaka in gozda. 977

Trnje na prodaj: sylvaner, gutedel, rjevina, velšrzling, cepljeno na portalis in solonjs, cena 100 kom. 14 K. Anton Turin, Globoko, p: Studence pri Poljčanah. 993

Na prodaj imam 6 hl lastnega in dobrega vina, ki ga dam po 24 vin. liter. Apolonija Hudina, posestnica v Gradišči na Bizeljskem. 994

Prodaja se lepa zidana hiša s tremi sobami, kuhinjo in tri kleti, hlev, sadonosnik, vrt, na zelo prijaznem kraju eno uro od Maribora. Naslov v upravnistvu. 996

Dekle, stara 20 let, želi stopiti v službo za 4 mesece, pri taki družini, kjer bi imela priloznost se učiti kuhati in likati. Naslov v upravnistvu tega lista. 995

Malo posestvo v Savinjski dolini se po nizki ceni prodaja. Obstoji iz malega mlina, iz gospodarskega poslopja, sadonosnega vrta, travnike, goše in štirih njiv. Skupna cena je 9000 K — in se tudi posestvo na drobno prodaja. Več se izve pri Matiji Turček, posestniku v Založah, pošta Polzela. 988

Prodaja se enonadstropna lepa zidana hiša obstoječa iz 5 sobami, 2 obokane kleti, 2 kuhinje, zraven svinjski hlevi, lep vinograd, lepa njiva, tik glavne ceste, 5 minut od farne cerkve in 1/4 ure od železniške postaje, vse v dobrem stanju zraven hiše vrt, se prodaja pod ugodnimi pogoji; cena je 8000 K. Vpraša se pri Janezu Švagan v Poljčanah. 989

Prodaja se posestvo obstoječe iz lepe zidane hiše, govej in svinjski hlevi, obokana klet, vinograd zraven hiše, lepa njiva, sadonosnik in travniče, kjer se redi lahko 2 kravi, in log; celo posestvo skupaj se prodaja z letošnjim prideikom vred za 4000 K. Prodaja se tudi brez prideika za ceno 3600 K. Posestvo je pol brežno. Naslov: Jan. Šagan v Poljčanah. 990

Prodaja se vinograd, zidana klet in travniče pod hišo, ter nekaj zemlje za svinje rediti, poletu se tudi krava redi in meri vse skupaj blizu 3 orala. Prodaja se po zelo ugodni ceni 1200 K. Vknjiženo ostane 800 K vsaki lahko kupi, kdor ima veselje do vinograda. Vpraša se pri Jan. Švagan v Poljčanah. 991

Zdrave delavke in tudi delavci dobi v tovarni za vžgalice v Rušah pri Mariboru trajno delo in tudi prosto stanovanje. 1002

Požlahtljive trte, dobro zaraščene in bogato ukorenjene: burgunder, beli in mali rizing, gutedel, sylvaner, traminer, mosler, portugiser, veltliner, muskateler in rullender. Cene po dogovoru. Dobijo se pri P. Sreber, Maribor, Tegethoffova cesta 23. 1004

Posestvo blizu farne cerkve pri St. Janžu na Dravskem polju se prodaja. Je nova zidana hiša in gospodarsko poslopje, vse novo in pristrani. Sestoji iz 5 oralov orane zemlje, vrt z zelišče, mlad sadni vrt, na lep leg, primerno za gostilno ali trgovino mešane. a blaga. Cena 8000 K. Vknjižena dolega je 1200 K. Manjši ceno pove lastnik Franc Drobnič v Trsnicah, pošta Rače. 999

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlikovnica: lika in častni diplom k zlati kolajni. ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izbojen okus. Nad 6000 zdravniških spričeval.

**I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.**

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2-60 in po 1 l & K 4-80.

Svarilo!

Mi podpisani svarimo vsakega, Frideriku Horvatiču iz Bučevčev, na katero koli ime njegove rodbine, denar ali kako drugo blago izposojevati, ker mi za njim nismo plačevalci.

V Bučevčevih, dne 7. grudnia 1909.

Rodbina Gubina, Horvatič, Farkaš.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50000 trt na prodaj, kakor najimennejše sorte muskateler, sylvaner, burgunder, beli mosler, žlahtnina rudeča in bala, portugiser, traminer, vse na Rip portalis cepljeno; trte so dobro zaraščene in vkoreninjene in 40.000 korenjakov Rip. portalis. Cepljenke stanejo 100 komadov 11 K, korenjaki 100 komadov 3 K. Tudi drevesa se dobijo. Kupci se naj blagovclijo oglasiti, dokler je kaj zaloga.

Anton Zimerleit, posestnik in trtnar **Kaniža, Ptuj.** 933

Prva štajerska trsničarska zadruga

pošta (Juršinci pri Ptuj)

ima na prodaj cepljene trte najboljše kakovosti in sicer vse priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah.

Letos so znižane cene.

Ceniki so brezplačno na razpolago. 857

Božične jaslice

z vsemi okraski se dobijo v trgovini Tiskarne sv. Cirila

in sicer za 3 krone vse sledeče reči: 1 papirnate jaslice, mali svečniki, zlate in srebrne niti, zlate pene in šumeče zlato, angeljci in pastirci z ovčami. Plačate lahko v poštnih znamkah. Na naročila brez plačila se ne ozira.

F. PRÜLL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg šte. 15. 825

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo. 290

Zima

je tukaj, toraj glasno kličem, pridite vsi nakupit za zimo mnogovrstnega manufakturnega blaga, trpežno in po ceni, kakor malokje, se dobi samo pri

Valentinu Gorenšek,
trgovec na **FRANKOLOVEM, p. VOJNIK.** 819

Ceno posteljno perje.

1 kg svežega, pušenega K 2-—, po: belega K 2-80, belega K 4-—, prina perje mehkega kakor puh K 6-—, veloprina oglajenega najboljša vrsta K 8-—, mehkega perja (puha) svežega K 6-—, belega K 10-—, pranega puha K 12-— od 5 kr naprej poštnine prosto.

Narejene postelje

iz gostotnega, rdečega, modrega, rumenega ali belega mizek (nankings) pernice, velikost 170x116 cm z dvema zglavnicama, te dve 80x56 cm sadosti napolnjeno, z novim, sivim očiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16-—, napoli maha K 20-—, maha K 24-— pernica sama K 19-14-—, 16-— zglavnica K 3-— 3-50, 4-— pernice 190 cm x 140 cm velike K 15-—, 18-—, 20-—, zglavnice 90x70 ali 80x86 cm, K 4-50, 5-—, 5-50, blazine iz gradla 180x116 cm K 13-—, K 15-— razpošilja po povzetju, razpošilja od K 10-— naprej poštnine prosto.

Maks Berger v Dešenici šte. 1015, Sumava.
Karno agnja, se sčimni ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu sestoni in poštnine prosto.

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg šte. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste šganja in likera.

Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kiselovo, vodo, galico, žveplo in rafije.

Jamčim za dobro in solidno postrežbo. 190

Žveplenokisli amoniak

(amonijev sulfat)

vsebuje 20.6 do 21 odstotkov dušika in ga je uporabljati kot gnojilo k vsaki rastlini. K ozimini je gnojiti že jeseni četrtino do tretjine vse množine, ostalo pa v zgodnji spomladi, ali pa je porabiti vso množino za počasno gnojenje v zgodnji spomladi.

75 kg amonijevega sulfata učinkuje ravno toliko, kakor 100 kg čilskega solitra. Amonijev sulfat ne sprejmlje prsti, zabranjuje razne rastlinske bolezni, kakor n. pr. rja itd. in prepreči poleganje žita.

Dušik je v amonijevem sulfatu ceneji, kakor v čilskem solitru, in vporabljenju sulfata pomenja torej velika prihranitev za kmetovalca.

Žveplenokisli amonijak, kakor vse vrste zajamčenih gnojil prodaja

P. Majdič, „Merkur“
trgovina z železnino in poljedelskimi stroji. 833

Steckenpferd- milo z lilijinim mlekom

Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi. 128

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presega 7 kron. — Prelože za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Zastonj!

dobi polegstoječi

gramofon

oz. krasen fonograf, kdor naroči 30 velikih plošč po 4 K, ozir. 15 Edisonovih valjarjev po 1 K 50 v. Ako ne verjamete, blagovolite poskusiti. Na razpolago so tudi vsakovrstni najboljši gramofoni od 28 K naprej in fonografi že od 7 K naprej ter najlepše dvostranske plošče od 3 K do 9 K v vseh jezikih. Kdor kupi 6 velikih plošč, dobi eno enako povrh **zastonj**. **Novo:** gramofonske plošče v obliki razglednic. Stare in stare plošče se po najvišji ceni zamenjajo. Priporočamo nadalje krasne orkestrijone in električne klavirje od 530 K do 20.000 K. Plačnje se lahko tudi na obroke. Ceniki zastonj. Tako ugodno se kupi samo pri:

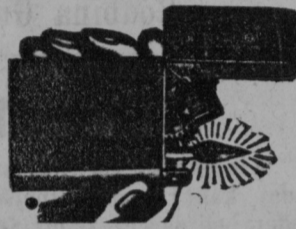
Zinauer & Co.,
Sv. Jakob v Slov. gor.

Priznalna pisma na razpolago.

Najlepše božično darilo!

„Imperator“ — večni ogenj.

Najboljše nadomestilo za žveplence. En pritisk in ogenj je tukaj. Kdod stane samo 2 K 90 vin; 3 komadi 8 K 40 h; 10 komadov 25 K. Kdor pošlje 3 K naprej, se mu pošlje franko, drugače po povzetju Navodilo priloženo. Tako po ceni se dobiva samo pri: Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. gor. Preprodajalci se iščejo. 940

Štefan Kaufmann

trgovec z železom
v Raasdorfu,

priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev po jako nizki ceni.

Prodaja vinskih sodov.

Rabljene od K 4.90 naprej
Nove „ „ 9.—

po 100 litrov od

L. S. Radan-a : Zagreb,
Gajeva ulica 15.

915

Naznanilo.

Posestnikom vinogradov naznanjam, da imam letošnjo jesen in prihodnjo spomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer: šipon, laški rizling, silvanec, žlahtino belo in rudečo in muškati. Trte so dobro zaraščene in dobro vkoreninjene in od toče nepoškodovane. Cena je 100 kom. I. vrste 12 kron, ako se odvzamejo v jeseni. Naročila za te trte sprejemam do konca novembra t. l.

Oglasiti se je pri **Franču Muršiču**, posestniku in trtnarju v Sencaku, Sv. Lovreca v Slov. gor., pošta: Juršinci pri Ptujju.

869

Mladenko,

ki želi postati samostojna gospodinja na posestvu, želi tem potom spoznati mladenič, samostojen gospodar. Ponudbe s sliko, ki se precej vrne, izvoli naj se nasloviti: Trg št. 22, Poste restante Celje. Stroga tajnost zajamčena.

978

Išče se

najemnik

za „Narodni dom“ v Velikovcu na Koroškem. Najemnik mora biti zmogel slovensčine in nemščine in mora biti na vsak način tudi mesar. Gostilna in mesarija je najboljša v celem mestu. Zglasiti se je treba, kakor hitro le mogoče. Več pove „Hranilnica in posojilnica“ v Velikovcu.

971

Cepljene trte

najboljše kakovosti, vseh vrst na običajnih podlagah priporoča po znižani ceni:

Trsničarska zadruga Sv. Bolfenk pri Središču.

Ceniki brezplačno. — Opozorjamo na našo specialiteto: Muškati silvanec:

926

Redka priložnost.

Ena velika, zelo dobro idoča gostilna ob državni cesti v Slov. Bistrici na zelo prometnem prostoru z velikim poljem in vso opravo se takoj zavejo preselitve iz proste roke prodaja.

Kovačija, v dobrem prometnem kraju na najboljšem prostoru ob glavni cesti se takoj zavoljo družinskih razmer prodaja.

Zelo dobro idoča pekarija z gostilno in 2 1/2 orala polja z vso opravo, 3 vozi, 2 konja itd. ob državni cesti na prometnem kraju brez vsake konkurence, dnevni doh dek 100 do 140 kron, se takoj zavoljo bolezni iz proste roke prodaja. Potrebni kapital je 7 do 8000 kron.

Gostilna s trgovino in novozidano hišo ob glavni cesti se takoj zavoljo družinskih razmer prodaja, potrebni kapital samo 1000 do 2000 kron.

Eno prav lepo 32 oralov veliko posestvo z lepim sadonosilom, njivami, travniki, gozdom, novim poslopjem, vso opravo, 6 glav goveje živine, 18 svinj, 3 voze, 4 pluge, 15 sodov, seno, slamo in drugo gospodarsko opravo, eno uro od Maribora, četrt ure od farne cerkve in državne ceste oddaljeno, se takoj zavoljo preselitve za 2300 K prodaja.

Vse natančneje o zgornjih posestvih pove Franc Petelinc „Rotehof“, Zgor. Poljskava pri Pragarskem 981

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

slavnemu občinstvu se priporoča dne 11 febr 1909 na novo otvorena manufakturna trgovina 116

Franc Souvan, sin

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22

LJUBLJANA

Ženitna ponudba.

Mladi mojster z dobrim obrtom bi se rad seznanil v svrhu ženitve z deklico, ki ima tudi nekaj premoženja. Pisma se vrnejo. — Naslov: F. R., R. d-gona, poste restante. 1 05

Izjava.

Johan Dokl v Slavšini obžaluje vse žalitve, katere sem izrekel proti Alojziju Rižnar v Slavšini hiš. št. 52, ker so bile moje besede neresnične. 1006

Dalmatinska trgovina z vinom

V nobeni redini ne sme manjkati po zimi kupca dobrega vina. Dobro, pristno dalmatinsko vino odstraui mrazno, pie blaženje, malokrvnost in druge bolezni

Tri leta staro pristno dalmatinsko vino se da izvrstno uporabiti k čaju in kuhano.

Ponarejanja, ki se dajo dokazati, se obdarijo s 1000 kronami.

Prodeja samo:

Vdova Franca Cvitanič

MARIBOR, Burggasse 20. 969